Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr 729/XLIII/05

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka
Aktualizacja na lata 2007 – 2013 i lata następne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
MIASTA PŁOCKA

Płock, maj 2009

Spis treści

Wstęp 4
Część I. 6
Zagadnienia ogólne....6
Rozdział I. 6
Zakres pojęciowy „rewitalizacji" i Lokalnego Programu Rewitalizacji 6
Część II. 8
Charakterystyka miasta Płocka....8
Rozdział I. Ogólne uwarunkowania rozwoju miasta....8
Położenie administracyjne i geograficzne....8
Walory krajobrazowe i przyrodnicze 10
Historia....11
Zabytki....13
Turystyka, rekreacja i sport....14
Kultura....15
Rozdział II. Uwarunkowania ochrony środowiska....16
Zagrożenia ruchami masowymi w obrębie Skarpy Wiślanej....16
Poważne awarie....16
Zagrożenia powodzią....17
Zanieczyszczenia wód powierzchniowych, wgłębnych oraz gleb....17
Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego....18
Hałas....19
Promieniowanie elektromagnetyczne....19
Lasy ochronne....20
Bariery stanowiące zapory dla swobodnego przepływu powietrza....20
Rozdział III. Sfera gospodarcza....21
Podmioty gospodarcze w Płocku....21
Bezrobocie w Płocku 23
Rozdział IV. Sfera społeczna....26
Sytuacja demograficzna....26
Wsparcie społeczne....28
Stan bezpieczeństwa w Płocku....29
Dochodowość gospodarstw domowych w Płocku....30
Struktura organizacji pozarządowych....35
Edukacja....36
Rozdział V. Zarządzanie przestrzenią miasta....38
Struktura przestrzenna miasta....38
Polityka przestrzenna miasta....38
Płock - obszary zdegradowane w mieście pod względem przestrzennym....39
Infrastruktura mieszkalnictwa....41
Rozdział VI. 43
Podsumowanie - charakterystyka miasta w aspekcie rewitalizacji....43
Część III. 44
Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi....44
Dokumenty krajowe....44
Dokumenty regionalne....45
Strategie i programy lokalne....51
Część IV. 54
Założenia Programu Rewitalizacji Miasta Płocka....54

Rozdział I. Obszary rewitalizacji....54
Rozdział II. Charakterystyka obszarów zdegradowanych 59
Osiedla Stare Miasto i Kolegialna....59
Osiedla Dworcowa i Kochanowskiego....62
Osiedla Dobrzyńska, Skarpa 63
Osiedle Łukasiewicza....64
Osiedle Międzytorze....65
Osiedle Radziwie....66
Osiedle Tysiąclecia....68
Osiedle Trzepowo....69
Rozdział III. 70
Misja, cel ogólny i cele szczegółowe Programu Rewitalizacji Miasta 70
Rozdział IV. Rewitalizacja w ujęciu projektowym....71
Rozdział V. Finansowanie projektów rewitalizacyjnych....74
Część V. 75
Wdrażanie, realizacja, monitorowanie i aktualizacja Programu Rewitalizacji....75
Rozdział I. 75
System wdrażania, monitorowania i oceny Programu Rewitalizacji....75
Rozdział II. Wskaźniki produktów i rezultatów....77
Rozdział III. System okresowej aktualizacji Programu....78
Rozdział IV. Promocja Programu Rewitalizacji....79
Rozdział V. 80
Wyniki badania opinii publicznej na temat Programu Rewitalizacji....80

Wstęp

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka, stanowiący identyfikację potrzeb w zakresie rewitalizacji zdegradowanych obszarów miasta Płocka w kontekście wykorzystania funduszy strukturalnych w latach 2005 – 2013 oraz kierunkowo do 2020 r., został uchwalony w 2005 r. Stanowił w latach 2005 – 2006 podstawę do ubiegania się o środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR), na realizację działań zawartych w Priorytecie 3 – Rozwój Lokalny, w ramach działania 3.3. „Zdegradowane obszary miejskie, poprzemysłowe i powojskowe" oraz poddziałania 3.3.1. - „Rewitalizacja obszarów miejskich". Program został przyjęty z założeniem, że jest dokumentem „żywym", nieprzerwanie realizowanym, o cyklicznym procesie aktualizacji, dostosowującym zakres działań rewitalizacyjnych do aktualnych problemów Miasta oraz jego rzeczywistych potrzeb.

Zmiana sytuacji społeczno-ekonomicznej, dezaktualizacja danych, wnioski i doświadczenia z dotychczasowego przebiegu procesu rewitalizacji, a także identyfikacja nowych potrzeb sprawiły, że pojawiła się potrzeba przeprowadzenia szczegółowej aktualizacji Programu. Ważną przesłanką do podjęcia prac weryfikujących program jest także dalsza decentralizacja programowania rozwoju regionalnego. Dotychczasowy ZPORR zastąpiony został 16 regionalnymi programami operacyjnymi. Niezbędnym stało się więc wprowadzenie zapisów dostosowujących Program do wymogów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego określającego zasady finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków strukturalnych w latach 2007 – 2013 oraz innych programów finansowanych ze środków unijnych.

Podstawą metodyczną aktualizowanych zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji jest dokument - Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego podpisany przez Komisję Europejską w dniu 11 października 2007 r. oraz jego Uszczegółowienie. Aktualizowany Lokalny Program Rewitalizacji jest spójny z celami Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 oraz dokumentami krajowymi określającymi priorytety w zakresie rozwoju regionalnego, m.in. Strategią Rozwoju Kraju 2007 – 2015 oraz Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007 – 2013.

Lokalny Program Rewitalizacji zawiera charakterystykę obszarów zdegradowanych przeznaczonych do odnowy (lokalizacja, wielkość wskaźników opisujących kryteria wyboru obszarów wsparcia) oraz zestawienie planowanych projektów z podaniem tytułu, okresu realizacji oraz źródeł finansowania. Jest on dokumentem niezbędnym do ubiegania się o środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na realizację projektów z zakresu odnowy

zdegradowanych obszarów miast w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, Priorytet V. Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu, Działanie 5.2 Rewitalizacja miast*.

Niniejsza aktualizacja Programu Rewitalizacji przeprowadzona została przy współudziale partnerów społeczno-gospodarczych. W kwietniu br. przeprowadzone zostało badanie, którego celem było poznanie opinii mieszkańców Płocka na temat realizowanego Programu Rewitalizacji Miasta. Opinia mieszkańców Płocka w kwestii rewitalizacji jest prawie jednomyślna. Aż 96% mieszkańców Płocka uważa, że powinien być kontynuowany proces rewitalizacji Starówki. 92% badanych uważa, że działania rewitalizacyjne powinny być prowadzone na osiedlach mieszkaniowych.

Część I.
Zagadnienia ogólne

Rozdział I.
Zakres pojęciowy „rewitalizacji" i Lokalnego Programu Rewitalizacji

Rewaloryzacja, rehabilitacja, remont, modernizacja, odnowa miast i rewitalizacja są pojęciami stosowanymi często zamiennie.

Rewaloryzacja (od fr. **revalorisations** = przywrócenie dawnej wartości i łac. **re** = znów + **valeo** = mieć wartość) jest pojęciem stosowanym w konserwacji, oznacza działanie na nieruchomości zabytkowej, mające na celu doprowadzenie jej do takiego stanu, który umożliwia jak najpełniejszy odbiór jej wartości zabytkowych. W dziedzinie gospodarki przestrzennej określa działania dążące do przywrócenia i utrwalenia historycznie ukształtowanych walorów, zawartych w zespole przestrzennym, nadania mu współczesnych treści oraz funkcjonalnej i kompozycyjnej integracji z całością organizmu miejskiego.

W pojęciu tym zawierają się działania o zróżnicowanym charakterze, takie jak:

- ***rehabilitacja,*** czyli „przywrócenie do sprawności" – usunięcie defektów na terenie jeszcze funkcjonującym, usunięcie pewnych dysfunkcji, nie zmieniających jednak pierwotnie wskazanych funkcji terenu,
- ***remont*** – przywrócenie takiego stanu (dotyczy głównie budynków), jaki istniał w poprzednich fazach ich eksploatacji,
- ***modernizacja*** (z fr. *modernisation* = unowocześnienie i łac. *modernus* = nowoczesny) oznacza remonty obiektów architektury oraz ich wyposażenie w nowe, lepsze, sprawniejsze lub dodatkowe instalacje i urządzenia, odpowiadające współczesnym wymogom cywilizacyjnym i technicznym,
- ***odnowa miasta*** - działania mające na celu utrzymanie, przywrócenie lub uzupełnienie elementów, składających się na takie dziedziny, jak: układ komunikacyjny, infrastruktura techniczna, usługi, czy miejsca pracy na istniejących terenach zabudowanych, bez zmiany ich charakteru,

ponadto adaptacja, konserwacja, restauracja, odbudowa, a nawet rekonstrukcja.

Rewitalizacja (od łac. **re** = znów + **vitalis** = zdolny do życia), czyli „przywrócenie do życia" jest pojęciem szeroko rozumianym. Oznacza kompleksowy, skoordynowany, wieloletni, prowadzony na określonym obszarze proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych, inicjowany przez samorząd terytorialny (głównie lokalny) w celu wyprowadzenia tego obszaru ze stanu kryzysowego, poprzez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne.

Lokalny Program Rewitalizacji – wieloletni program przyjęty i koordynowany przez jednostkę samorządu terytorialnego, mający na celu rewitalizację określonego obszaru zdegradowanego lub obszarów zdegradowanych realizowany zgodnie z określonym harmonogramem czasowym i finansowany z określonych źródeł. Lokalny Program Rewitalizacji zatwierdzany jest uchwałą jednostki samorządu terytorialnego. Zawiera charakterystykę obszarów zdegradowanych przeznaczonych do odnowy (lokalizacja, kryteria wyboru, wielkość wskaźników, źródła pozyskania informacji nt. wielkości wskaźników). Przygotowywany jest z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 z 2008 r., poz. 1227) w zakresie strategicznych ocen na środowisko. Jest dokumentem niezbędnym do ubiegania się o środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na realizację projektów z zakresu odnowy zdegradowanych obszarów miast.

Część II.
Charakterystyka miasta Płocka

Rozdział I. Ogólne uwarunkowania rozwoju miasta

Położenie administracyjne i geograficzne

Płock jest miastem na prawach powiatu położonym w północno – zachodniej części województwa mazowieckiego. Położenie Płocka wytyczają następujące współrzędne geograficzne: 52°32' szerokości północnej oraz 19°40' długości wschodniej. Powierzchnia miasta wynosi 88,06 km^2.

Płock usytuowany jest nad Wisłą, w odległości około 120 km od Warszawy i 112 km od Łodzi. Prawobrzeżna część miasta znajduje się na skarpie wiślanej, około 47 m nad poziomem rzeki. Płock ma więc niepowtarzalne położenie. Jest zaliczany do 100 najpiękniejszych miast w Polsce.

Położenie Płocka

Źródło: Urząd Miasta Płocka

Miasto otoczone jest ze wszystkich stron gminami należącymi do ziemskiego powiatu płockiego. Bezpośrednio z nim graniczą następujące gminy:

- od północy Stara Biała i Radzanowo,
- od południa Łąck i Gąbin,
- od zachodu Nowy Duninów,
- od wschodu Gąbin i Słupno.

Płock podzielony jest na 21 osiedli mieszkaniowych i 2 przemysłowe. Osiedla miejskie zgodnie ze Statutem Miasta Płocka są jednostkami pomocniczymi miasta.

Tab.1. Wykaz osiedli na terenie Płocka (stan na 31.12.2006 r.):

Osiedle	Powierzchnia w km^2	Ludność (osoby)
Osiedla mieszkaniowe	*70,39*	*127 224*
Borowiczki	7,09	3 680
Ciechomice	5,55	1 000
Dobrzyńska	0,44	11 330
Dworcowa	0,48	4 900
Góry	8,71	1 540
Imielnica	2,72	2 560
Kochanowskiego	0,50	10 283
Kolegialna	1,14	11 000
Łukasiewicza	2,24	13 670
Międzytorze	0,90	8 100
Podolszyce Południe	2,46	9 140
Podolszyce Północ	2,84	9 170
Pradolina Wisły	7,36	380
Radziwie	7,42	3 700
Skarpa	1,28	10 100
Stare Miasto	0,53	5 811
Trzepowo	8,68	390
Tysiąclecia	0,18	6 100
Winiary	6,13	1 890
Wyszogrodzka	2,52	8 950
Zielony Jar	1,22	3 530
Osiedla przemysłowe	*17,67*	-
Petrochemia	11,85	-
Kostrogaj	5,82	-
Płock ogółem	**88,06**	**127 224**

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Urząd Miasta Płocka

Korzystna lokalizacja Płocka – w centralnej części Polski, w pobliżu największych ośrodków miejskich, sprawia, że miasto to jest ważnym węzłem komunikacyjnym. Zbiegają się tu i krzyżują ważne szlaki drogowe o znaczeniu ponadregionalnym, zapewniające połączenia z dużymi aglomeracjami miejskimi i miastami wojewódzkimi. Na węzeł drogowy składają się dwie drogi międzyregionalne przelotowe, przechodzące przez centrum miasta:

- nr 60 Kutno - Płock – Drobin - Ciechanów – Różan - Ostrów Mazowiecka
- nr 62 Włocławek - Płock - Wyszogród – Zakroczym

oraz cztery regionalne, wychodzące z miasta:

- nr 559 w kierunku na Toruń i Lipno
- nr 562 w kierunku na Włocławek i Dobrzyń
- nr 567 do Płońska
- nr 575 na Dobrzyków i Gąbin.

Płock jest jednym z członków Związku Gmin Regionu Płockiego. Miasto należy także m.in. do Stowarzyszenia Gmin Turystycznych Pojezierza Gostyńskiego, Związku Miast Polskich oraz Związku Miast Nadwiślańskich.

W ramach szeroko pojętej integracji europejskiej Płock podpisał umowy o współpracy partnerskiej z 10 miastami zagranicznymi: Darmstadt – Niemcy, Fort Wayne – USA, Forli – Włochy, Możejki – Litwa, Nowopołock – Białoruś (współpraca zawieszona w 2005 r.), Auxerre – Francja, Bielce – Mołdawia, Loznica – Serbia, Thurrock - Wielka Brytania oraz Mytiszczi w Rosji.

Walory krajobrazowe i przyrodnicze

Walory krajobrazowe miasta wynikają bezwzględnie z jego położenia na wysokim brzegu rzeki Wisły w bezpośrednim sąsiedztwie ze skarpą wiślaną. Teren doliny Wisły posiada wybitne walory krajobrazowe i przyrodnicze, stanowi korytarz ekologiczny (ciąg przyrodniczy) o znaczeniu krajowym a nawet europejskim (EKONET – PL). Naturalnie ukształtowana, roztokowa Wisła i jej dolina na odcinku sięgającym Płocka objęta jest ochroną w ramach europejskiej sieci obszarów przyrodniczych NATURA 2000. Do „wiślanego" korytarza nawiązują doliny cieków płynących na obrzeżu miasta Płocka. Dolina rzeki Brzeźnicy otacza zabudowę Płocka od strony zachodniej i północno-zachodniej, dolina rzeki Rosicy – od wschodu. Doliny te stanowią ciągi przyrodnicze o znaczeniu lokalnym. W okolicach osiedla Borowiczki obszarem objętym ochroną jest Kępa Ośnicka, miejsce ostoi lęgowych rzadkich i ginących gatunków ptaków.

Historia

Płock jest jednym z najstarszych miast Mazowsza i Polski. Otrzymał prawa miejskie w 1237 r. Istniał jednak wcześniej jako gród warowny i obronny. Czas największego rozkwitu tego miejsca to schyłek XI wieku i wiek XII. W 1075 r. powstało w Płocku biskupstwo, które miało duży wpływ na rozwój gospodarczy miasta. Za panowania Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego, w latach 1079 - 1138 Płock pełnił funkcję stolicy państwa polskiego.

Dalszy rozwój miasta przypada na wiek XIV. Za czasów Kazimierza Wielkiego powstają fortyfikacje miejskie, nowy gotycki zamek, kościół farny. Wjazdu do miasta strzegły trzy bramy: Dobrzyńska, Bielska i Wyszogrodzka. Centrum układu stanowił Stary Rynek z ulicami wylotowymi. W 1495 r., po bezpotomnej śmierci ostatniego księcia płockiego Janusza II, Płock wcielono do Korony Polskiej.

Rozkwit Płocka hamują w XVI w. liczne klęski żywiołowe. Pożary w 1511 i 1545 r. niszczą ul. Dobrzyńską, Piekarską, Nadwiślańską. Miasta nie oszczędził także regres gospodarczy ogarniający Polskę na przełomie XVI i XVII w. Zniszczeń dopełniły liczne wojny w XVII i XVIII w. oraz częste pożary i epidemie. Na skutek ruchów skarpy osunęła się niemal cała ul. Nadwiślańska.

Na przełomie XVIII i XIX w. miasto znajdowało się w granicach zaboru pruskiego. Kreowane na stolicę regencji Nowych Prus Wschodnich, znacznie rozszerzyło swoje terytorium w kierunku wschodnim. Na podstawie kilku planów, opracowanych przez Göppnera (1793), Schnöwalda (1798) i Schmidta (1803) powstało nowe miasto oparte na szachownicowej siatce ulic, którego centrum stanowił ówczesny plac Panieński (dziś Plac Obrońców Warszawy) z klasycystycznym budynkiem władz kamery pruskiej. Zlikwidowano obwarowania miejskie, urządzając na ich miejscu nowe ciągi uliczne (obecna ul. Kwiatka). Kośćcem kompozycyjnym miasta stała się ul. Kolegialna.

W latach 1817 – 1823 rozbudowywano miasto w oparciu o plan architekta województwa płockiego – Mahna. Ruch budowlany objął także stare części miasta. Rozbudowano pałac biskupi oraz zrealizowano pozostałą klasycystyczną zabudowę Rynku Kanonicznego (aktualnie Pl. Narutowicza). Na Starym Rynku rozebrano gotycki ratusz, wznosząc w 1825 r. nowy, klasycystyczny obiekt w zachodniej części placu, w którym w 1831 r. odbył się ostatni sejm powstańczy.

Druga połowa XIX w. przyniosła zdecydowane przemiany w zabudowie miasta. Zanika drewniana, parterowa zabudowa mieszkaniowa. Jej miejsce zajmują nowe, czynszowe kamienice o eklektycznej architekturze z mocno rozbudowanymi oficynami, doprowadzając, szczególnie na

terenie starego Miasta, do wielkiego zagęszczenia zabudowy. Oś kompozycyjną stanowiła ul. Tumska, zakończeniem której był powstały w trzecim ćwierćwieczu Nowy Rynek z halami targowymi. Stary Rynek stracił dotychczasowe znaczenie handlowe. Powstały nowoczesne wodociągi z wieżą ciśnień przy ul. Warszawskiej (1879). Wzniesiono kilka zakładów przemysłowych, wśród nich w 1870 r. Fabrykę Narzędzi Rolniczych przy ul. Królewieckiej. Wielokrotnie, w ciągu wieków remontowana Katedra została w latach 1901 – 1903 gruntownie przebudowana przez architekta Stefana Szyllera.

W 1920 r. Płock wpisał się do historii Polski dzielną obroną przed nawałnicą bolszewicką, za którą Marszałek Józef Piłsudski odznaczył Płock Krzyżem Walecznych.

W 1923 r. do Płocka zostało przyłączone Radziwie. W okresie międzywojennym największymi inwestycjami były budowa linii kolejowej Kutno – Radziwie (1925) i Płock – Sierpc, połączenie obu odcinków za pośrednictwem stałego mostu przez Wisłę oraz urządzenie nadwiślańskich bulwarów i ul. Mostowej.

Okres II wojny światowej to w dziejach płockich głównie czas dramatycznych wydarzeń marca 1941 r., czyli wysiedlenia do obozów zagłady całej żydowskiej części społeczności.

W pierwszych latach powojennych Płock zachował dotychczasowy charakter ośrodka urzędniczo-wojskowo-nauczycielskiego. Dopiero rok 1960 „wprowadził" Płock w nowy etap rozwoju w związku z budową rurociągu naftowego z obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz powstaniem Mazowieckich Zakładów Rafineryjnych i Petrochemicznych (obecnie PKN ORLEN S.A.). Budowie kombinatu towarzyszył cały szereg uzupełniających inwestycji przemysłowych oraz nieznany dotąd w historii rozwój miasta, szczególnie w sferze budownictwa mieszkaniowego. Powstało nowe centrum miasta, ukształtowane przez osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, przeznaczonej dla ludności znajdującej zatrudnienie w Płocku: Łukasiewicza, Tysiąclecia, Skarpa A i B, Kolegialna, Dworcowa, Międzytorze.

Z dniem 1.01.1997 r. do granic administracyjnych Płocka zostały włączone tereny wsi Góry, Dolne Budy, Longinus, Ciechomice, Nowe Ciechomice i Tokary – Rąbierz. Powstały trzy nowe osiedla: Góry, Ciechomice i Pradolina Wisły.

W latach 1975-1998 miasto Płock pełniło funkcje stolicy województwa płockiego, będąc siedzibą wielu instytucji administracji publicznej o znaczeniu regionalnym i ponadlokalnym. Od reformy administracyjnej w 1998 r. miasto jest stolicą powiatu ziemskiego płockiego i nadal odgrywa ważną rolę w rozwoju subregionalnym.

Zabytki

Na terenie Płocka znajduje się 380 zabytków nieruchomych, z czego 162 posiada indywidualne wpisy do rejestru zabytków. Zabytki nieruchome figurują w gminnej ewidencji zabytków prowadzonej przez Prezydenta Miasta Płocka, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Najstarsze i najbardziej reprezentatywne części Śródmieścia, tj. Stare Miasto, Przedmieście Bielskie i Miasto Klasycystyczne są wpisane do rejestru zabytków jako zespół urbanistyczno – architektoniczny i warstwy kulturowe Miasta Płocka (nr rejestru 51/182/59 W, data wpisania 16.11.1959 r. - Mapa nr 3).

Do najbardziej atrakcyjnych zabytków Miasta należą: Bazylika Katedralna, zespół pobenedyktyński i dwie wieże gotyckie, stanowiące pozostałość po Zamku Kazimierzowskim, Muzeum Diecezjalne, liczne zabytki przy pl. Narutowicza (dawny Rynek Kanoniczny) i na Starym Rynku. Szczególnie atrakcyjny jest Stary Rynek z licznymi, odrestaurowanymi obiektami, ciekawym architektonicznie ratuszem, fontanną oraz obiektami gastronomicznymi. Z innych zabytków stanowiących obiekt zainteresowania wymienić należy m.in.: dawną kolegiatę św. Michała (obecnie Liceum im. S. Małachowskiego), Zespół Klasztorno-Katedralny Mariawitów, Kościół Farny, Kościół św. Jana Chrzciciela i Seminarium Duchowne, Kościół i Klasztor Podominikański, Bożnicę, Wieżę Ciśnień.

W związku z potrzebą ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego od 2006 r. Rada Miasta Płocka przyznaje dotacje celowe na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na terenie miasta Płocka.

Skoncentrowanie środków Budżetu Miasta na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych ma na celu zaktywizowanie obecnych i potencjalnych realizatorów procesu rewitalizacji zwłaszcza w najstarszej części miasta.

Tab. 2. Wykaz dotacji udzielonych z Budżetu Miasta Płocka w latach 2006 - 2009:

Rok	Liczba złożonych wniosków	Dotacje przyznane		Dotacje rozliczone	
		Liczba	Kwota w zł	Liczba	Kwota w zł
2006	23	15	449.960	13	361.583
2007	19	17	831.289	13	659.837
2008	26	20	992.666	19	834.499
2009	26	22	998.700	bd	bd

Źródło: Zespół Rewitalizacji Miasta Urzędu Miasta Płocka

Turystyka, rekreacja i sport

Płock jest jednym z najbardziej atrakcyjnych turystycznie miast w Polsce. To miejsce niezwykłe, będące natchnieniem poetów, mistrzów pędzla i kamery. Jego magia polega na wyjątkowym uroku, jaki tworzą historia i teraźniejszość.

Do najważniejszych atrakcji turystycznych należą: Bazylika Katedralna, Muzeum Mazowieckie, Muzeum Diecezjalne, LO im. Marszałka Stanisława Małachowskiego, Ratusz, Towarzystwo Naukowe Płockie, Biblioteka im. Zielińskich, Sanktuarium Bożego Miłosierdzia, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Dom Rodzinny Władysława Broniewskiego, Ogród Zoologiczny.

Do współczesnych walorów turystycznych możemy zaliczyć kombinat PKN Orlen S.A. oraz dwa mosty w Płocku: im. Legionów Marszałka Józefa Piłsudskiego, z którego rozciąga się piękna panorama miasta i drugi, nowo wybudowany im. Solidarności – największy most podwieszany w Polsce.

Płock leży na trasie Europejskiego Szlaku Gotyku Ceglanego, który prowadzi przez 7 krajów i 26 miast, od Szwecji przez Danię, Niemcy, Polskę, Litwę, Łotwę i Estonię. Płockimi budowlami na tym szlaku są: Zamek Książąt Mazowieckich, Towarzystwo Naukowe Płockie, Baszta obronna, Mur miejski, LO im. S. Małachowskiego oraz Dom pod Trąbami.

Walory przyrodnicze w mieście związane są przede wszystkim z położeniem miasta nad Wisłą, jego strefą brzegową (z zagospodarowanymi już częściowo terenami rekreacyjnymi „Sobótki") oraz niezwykle atrakcyjną krajoznawczo skarpą nadwiślańską, rozciętą dolinkami Rosicy i Brzeźnicy. Tereny te są już obecnie wykorzystywane do celów rekreacyjnych, wymagają jednak dalszego, odpowiedniego zagospodarowania i przystosowania do pełnienia funkcji rekreacyjnych.

Przez Płock przebiega 11 pieszych szlaków turystycznych wyznaczonych przez PTTK. Obsługą ruchu turystycznego zajmuje się Centrum Informacji Turystycznej oraz Biuro Obsługi Ruchu Turystycznego PTTK.

Na atrakcyjność turystyczną Płocka wpływają także organizowane w mieście imprezy takie jak: Międzynarodowy Festiwal Muzyki Elektronicznej, Międzynarodowy Festiwal Zawodów Filmowych CINEMAGIC, Międzynarodowy Festiwal Filmów Turystycznych, Dni Historii Płocka, Dzień Chemika, Festiwal Reggaeland, Europejskie Dni Dziedzictwa. Z uwagi na fakt, że imprezy te przestały mieć jedynie charakter lokalny obecna baza noclegowa w mieście jest niewystarczająca.

Do najważniejszych obiektów sportowych i rekreacyjnych należą Obiekty Miejskiego Zespołu Obiektów Sportowych: Pływalnia Miejska Jagiellonka, Pływalnia Miejska Podolanka,

Pływalnia Miejska przy Al. Kobylińskiego 28, Sala Sportowa przy Placu Dąbrowskiego 2a wraz z obiektem sezonowym - Zielonym Ogródkiem, który stanowi miejsce spotkań integracyjnych pracowników firm i instytucji. Największymi halami w Płocku o charakterze sportowym są hale: „Chemika", MZOS i Szkoły Wyższej im. Pawła Włodowica.

Kultura

Potencjał kulturowy Płocka współtworzy jego historia i teraźniejszość. Na terenie miasta funkcjonują:

- Teatr Dramatyczny im. J. Szaniawskiego
- kina: Nove Kino Przedwiośnie, Kino „Helios"
- Amfiteatr
- Biblioteki: Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego, Biblioteka im. Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego oraz Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego
- Galerie sztuki: Płocka Galeria Sztuki, Galeria Sztuki Naiwnej "OTO JA", Galeria "Piękna"
- Domy kultury i inne instytucje kultury: Spółdzielczy Dom Kultury, Młodzieżowy Dom Kultury, Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego, Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki
- Muzea: Muzeum Mazowieckie z największą i najbogatszą w Polsce kolekcją sztuki secesyjnej, Muzeum Diecezjalne z najcenniejszymi zabytkami skarbca katedralnego, Muzeum Szkolne zlokalizowane w podziemiach najstarszej szkoły w Polsce - Liceum Ogólnokształcącego im. Marszałka Stanisława Małachowskiego – z reliktami architektury romańskiej i gotyckiej (na czternastowiecznej wieży umieszczone jest obserwatorium astronomiczne) oraz Muzeum św. Siostry Faustyny w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia upamiętniające pobyt św. Faustyny w płockim klasztorze w latach 1930-1932.

Rozdział II. Uwarunkowania ochrony środowiska

Zagrożenia ruchami masowymi w obrębie Skarpy Wiślanej

Charakterystycznym elementem rzeźby terenu Płocka jest skarpa wiślana, nazywana też Skarpą Płocką, oddzielająca prawobrzeżną część miasta od doliny Wisły. Skarpa jest wizytówką miasta, wpisując się malowniczo w krajobraz doliny Wisły. Jest to obszar o dużych walorach krajobrazowych i turystycznych.

W obrębie Skarpy, głównie z powodu jej budowy geologicznej i dużego kąta nachylenia zboczy, występują liczne zjawiska geodynamiczne. W związku z tym wielokrotnie zachodziły obrywy i osuwiska zboczy, zagrażając obiektom na skarpie.

Do głównych przyczyn występowania osuwisk należą:

- erozyjna działalność wód opadowych,
- wibracje wywołane przez przejeżdżające samochody,
- spękanie warstwy glin zwałowych,
- przesuszanie Skarpy,
- uaktywnienie powierzchni poślizgu starszych osuwisk,
- wody gruntowe.

Poważne awarie

Potencjalne zagrożenia środowiska (sytuacje awaryjne lub katastrofy) na terenie miasta mogą mieć charakter chemiczny, pożarowy, wybuchowy i skażenia środowiska. Potencjalne źródła zagrożenia to:

- urządzenia techniczne (instalacje) w zakładach magazynujących lub stosujących w procesie produkcji toksyczne środki przemysłowe (amoniak, chlor, produkty ropopochodne, inne chemiczne),
- transport materiałów i substancji niebezpiecznych (toksycznych, łatwopalnych, wybuchowych), głównie na drogach krajowych, wojewódzkich oraz szlakach kolejowych, a także rurociągami, powodując, m. in. potencjalne zagrożenie zanieczyszczenia gleb,
- magazynowanie materiałów i substancji niebezpiecznych,
- występowanie zwartej zabudowy, jak również lokalizacji zwartych, iglastych kompleksów leśnych, co stwarza zagrożenie pożarowe.

Miasto, ze względu na lokalizację na jego terenie największego koncernu naftowego w kraju, jest zaliczane do terenów szczególnie zagrożonych poważnymi awariami. Oprócz zagrożeń

związanych z produkcją przemysłową, ryzyko stwarza również transport materiałów i substancji niebezpiecznych do PKN ORLEN S.A. oraz spedycja gotowych produktów z zakładu zarówno transportem kolejowym, jak i drogowym.

Zagrożenia powodzią

Do dużych zagrożeń na terenie miasta należy niewątpliwie zagrożenie powodziowe. Obszary doliny Wisły, znajdujące się na terenie miasta Płocka, położone są obecnie w zasięgu cofki zbiornika Włocławskiego. Cofka piętrzenia sięga przy niskich stanach wody do miejscowości Wykowo, a przy wysokich przepływach kończy się na moście im. Legionów Marszałka Józefa Piłsudskiego w Płocku.

Na zagrożenie powodziowe mają także wpływ zjawiska lodowe powstające na zbiorniku Włocławskim. Najbardziej niebezpieczny jest okres zamarzania zbiornika, gdy powstający śryż płynąc Wisłą na wejściu do zbiornika spowalnia swój bieg, tworząc tzw. zabitki śryżowe. Kolejnym zagrożeniem jest spływ lodów i związane z tym powstawanie zatorów.

Tereny zagrożone katastrofą powodzi w obrębie miasta to:

- na lewym brzegu Wisły: osiedle Radziwie i Pradolina Wisły,
- na prawym brzegu Wisły: osiedle Borowiczki i tereny przyległe do gminy Słupno.

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych, wgłębnych oraz gleb

Do najważniejszych źródeł zanieczyszczeń wód oraz gleb należy zaliczyć:

- punkty zrzutu ścieków z oczyszczalni komunalnych i przemysłowych,
- punkty zrzutu nie oczyszczonych ścieków,
- spływy obszarowe z terenów rolnych,
- nieuregulowane spływy wód deszczowych z terenów zurbanizowanych i uprzemysłowionych,
- źle składowane i zabezpieczone pryzmy obornika położone w pobliżu cieków wodnych,
- przesięki z nieszczelnych szamb z posesji położonych przy ciekach,
- niewłaściwie skonstruowane indywidualne systemy oczyszczania ścieków (oczyszczalnie przydomowe lub drenaże rozsączające, w rzeczywistości nie spełniające swojej funkcji),
- potencjalna migracja zanieczyszczeń z zanieczyszczonych gruntów i gleb, szczególnie dotyczy to produktów ropopochodnych w rejonie PKN ORLEN S.A. i na terenach po byłej Jednostce Wojskowej.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych wprowadziło pięć klas czystości wód. Zgodnie z w/w rozporządzeniem woda w Wiśle (powyżej Warszawy i Płocka) została zakwalifikowana do wód o niezadawalającej jakości (IV klasa czystości).

Największe potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych stwarza Zakład Produkcyjny PKN ORLEN S.A. W strefie jego oddziaływania są dwa czwartorzędowe poziomy wodonośne: przypowierzchniowy i wgłębny. Zagrożeniem dla wód podziemnych na terenie miasta Płocka jest także obecność rurociągów przesyłowych substancji ropopochodnych, przepompownia ropy naftowej oraz stacje paliw.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Na stan jakości powietrza atmosferycznego na terenie miasta mają wpływ zanieczyszczenia pochodzące:

- z procesów spalania paliw - zbiorowe i indywidualne ogrzewanie pomieszczeń (zanieczyszczenia: pył, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla),
- ze środków transportu kołowego (zanieczyszczenia: tlenki azotu, węglowodory, tlenek węgla, pył, ołów),
- z procesów produkcyjnych (zanieczyszczenia: węglowodory i ich pochodne, fluor, pyły siarki, siarkowodór i inne specyficzne dla danej produkcji substancje).

Głównym emitentem zanieczyszczeń do powietrza na terenie Płocka jest PKN ORLEN S.A. Głównymi zanieczyszczeniami wytwarzanymi przez zakład są dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, pył, szeroka gama węglowodorów aromatycznych alifatycznych (toluen, ksylen, benzen, etylen).

Istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta są także kotłownie olejowe i gazowe oraz emisja zanieczyszczeń z emitorów o niskiej wysokości. Dotyczy to emisji z lokalnych kotłów grzewczych oraz palenisk domowych. Zjawisko takie występuje na terenach o zwartej zabudowie z dużą ilością indywidualnych palenisk w budynkach jednorodzinnych oraz w zakładach usługowych i przemysłowych małej wielkości.

Dużym problemem są także zanieczyszczenia komunikacyjne związane z postępującym zwiększaniem się ilości pojazdów na szlakach komunikacyjnych. Szczególnie wysokie zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw w silnikach pojazdów występuje na skrzyżowaniach głównych ulic miasta, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji

zanieczyszczeń ze środków transportu jest m.in. zły stan techniczny pojazdów, zła eksploatacja, zbyt mała przepustowość dróg.

Hałas

Dynamiczny rozwój miasta w latach 60-tych i 70-tych spowodował gwałtowny przyrost pojazdów - powyżej średniej krajowej. Przyrostowi temu nie towarzyszyła w odpowiednim stopniu rozbudowa i modernizacja układu sieci ulicznej. Główne arterie komunikacyjne przebiegające przez centrum miasta, nie zmodernizowane ulice i skrzyżowania oraz zbyt mała liczba parkingów czyni komunikację uciążliwą dla mieszkańców.

Trasa kolei, która przebiega przez tereny osiedli mieszkaniowych oraz w sąsiedztwie terenów skarpowych, stanowi ciągłe zagrożenie dla środowiska. Ciężki transport towarowy i związane z nim dynamiczne oddziaływanie mogą powodować uszkadzanie sąsiadującej z trasą zabudowy a przewożone ładunki niebezpieczne stanowią ciągłe zagrożenie dla okolicznych mieszkańców.

Na terenie miasta głównymi rodzajami hałasu (wg źródła powstawania) są:

- hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego i lotniczego,
- hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Głównymi źródłami promieniowania w mieście są:

- stacje radiowe i telewizyjne,
- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia, stacje transformatorowe,
- stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej,
- zespoły sieci i urządzeń elektrycznych w gospodarstwach domowych (np.: kuchenki mikrofalowe),
- urządzenia radiolokacyjne i radionawigacyjne.

Na terenie miasta Płocka najpoważniejszymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są stacje bazowe telefonii komórkowej. Instalacje te emitują nie jonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, generowane przez anteny stacji w czasie jej pracy. Stacje bazowe w mieście są tak zlokalizowane, że nie powodują uciążliwości dla ludzi.

Źródłem pól elektromagnetycznych na terenie miasta są również linie energetyczne i urządzenia elektroenergetyczne. Dla wszystkich źródeł promieniowania elektromagnetycznego, dla których wykonane zostały badania, otrzymane wartości natężenia w miejscach stałego pobytu ludzi są niższe od wartości dopuszczalnych.

Lasy ochronne

Wszystkie lasy położone w obrębie granic miasta z mocy prawa są lasami ochronnymi. Lasy płockie podlegają licznym zagrożeniom antropogenicznym, z których najistotniejsze to:

- emisje przemysłowe,
- przesuszenia, pożary i inwazje szkodników,
- zły stan sanitarny lasów (dzikie wysypiska),
- nielegalna wycinka, głównie w lasach prywatnych,
- stała presja dużej aglomeracji, jaką jest Płock.

Bariery stanowiące zapory dla swobodnego przepływu powietrza

Klimat okolic Płocka należy do strefy przejściowej między klimatem suchym, kontynentalnym a wilgotnym, oceanicznym. Do cech charakterystycznych takiego klimatu należy zmienność i różnorodność typów pogody zdeterminowanych napływem różnych mas powietrza. Na terenie miasta układ wiatrów jest zbliżony do panującego na Niżu Polskim. Przeważają wiatry z sektora zachodniego, przy czym zimą większa jest frekwencja z kierunku SW, latem NW. Wiosenna przebudowa cyrkulacji sprzyja pojawianiu się wiatrów wschodnich, zwłaszcza północno – wschodnich. Jesienią zwiększa się frekwencja wiatrów południowo – wschodnich. Obszarem, gdzie pojawiają się poważniejsze zmiany cyrkulacji jest pradolina Wisły i strefa krawędziowa wysoczyzny z usytuowaną na niej zabudową wysoką (przy ul. Kazimierza Wielkiego, na Skarpie).

Lokalizacja w północno – zachodnim rejonie miasta zakładu przemysłowego PKN ORLEN S.A. wywołuje również osobliwy ruch mezoskalowy powietrza w bezpośrednim otoczeniu. Specyficzna zabudowa przemysłowa z licznymi obiektami pionowymi i dużą ilością rurociągów na różnych poziomach zaburza cyrkulację powietrza i jest wyraźnym źródłem turbulencji i konwekcji termicznej.

Rozdział III. Sfera gospodarcza

Podmioty gospodarcze w Płocku

W 2007 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 12.136 podmiotów gospodarczych, z czego 313 w sektorze publicznym i 11.823 w sektorze prywatnym. Od 2004 r. odnotowuje się spadek liczby podmiotów gospodarczych. W 2007 r. rejestrze REGON zarejestrowanych było o 103 podmioty mniej niż w roku poprzednim.

Tab. 3. Podmioty gospodarcze w Płocku w latach 2000 - 2007:

Lata	Ogółem	Podmioty gospodarcze	
		sektor publiczny	sektor prywatny
2000	11 809	236	11 573
2001	12 119	310	11 809
2002	12 571	335	12 236
2003	12 602	331	12 271
2004	12 673	345	12 328
2005	12 419	234	12095
2006	12 239	324	11 915
2007	12 136	313	11 823
Dynamika (rok 2000 = 100%)			
2001	102,6	131,3	102,0
2002	106,4	141,9	105,7
2003	106,7	140,2	106,0
2004	107,3	146,2	106,5
2005	105,2	137,3	104,5
2006	103,6	137,3	102,9
2007	102,8	132,6	102,2

Źródło: GUS

Biorąc pod uwagę liczbę pracujących przeważają małe podmioty gospodarcze, które zatrudniają do 9 osób. Takie podmioty gospodarki narodowej w 2007 r. stanowiły prawie 94% ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Tab.4. Podmioty gospodarki narodowej w 2007 r. według klas wielkości:

Liczba pracujących	Liczba podmiotów
0 - 9	11 387
10 - 49	578
50 - 249	133
250 - 999	35
1000 i więcej	3

Źródło: GUS

W ramach sektora prywatnego największą grupę stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (78,9%). Na uwagę zasługuje fakt, że ponad 2,5% podmiotów sektora prywatnego to fundacje, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.

Tab.5. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własności w 2007r.

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów gospodarczych
Ogółem	**12 136**
Sektor publiczny	**313**
a. państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	170
b. przedsiębiorstwa państwowe	3
c. spółki handlowe	31
d. spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1
e. państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	2
Sektor prywatny	**11 823**
a. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	9 330
b. spółki handlowe	904
c. spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	107
d. spółdzielnie	60
e. fundacje	32
f. stowarzyszenia i organizacje społeczne	270

Źródło: GUS

W porównaniu z sytuacją sprzed kilkunastu lat nie ma obecnie dużego zainteresowania prowadzeniem firm przemysłowych, które wymagają większych nakładów finansowych, a czas ich zwrotu jest z reguły dłuższy. Największym zainteresowaniem wśród osób fizycznych cieszą się firmy związane z handlem i usługami, obrotem nieruchomościami oraz transportem i gospodarką magazynową. Działalność ta charakteryzuje się szybkim obrotem pieniądza.

Tab. 6. Struktura firm osób fizycznych w Płocku według stanu na 31.12.2006 r.:

Firmy osób fizycznych	Podmioty gospodarcze	
	ilość	%
Ogółem	**9479**	**100,00**
1. przemysł	782	8,25
a. w tym: przetwórstwo przemysłowe	767	8,09
2. budownictwo	923	9,74
3. handel i naprawy	3041	32,08
4.hotele i restauracje	239	2,52
5.transport, gospodarka magazynowa	1148	12,11
6.pośrednictwo finansowe	533	5,62
7.obsługa nieruchomości	1487	15,69
8.rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	104	1,10
9. działalność usługowa, komunalna, społeczna itp.	472	4,98
10. pozostała działalność	750	7,91

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14 Urząd Miasta Płocka

Bezrobocie w Płocku

Stopa bezrobocia w Płocku, wg stanu na 31.12.2007 r., wynosiła 13,1%. Liczba osób bezrobotnych w Płocku jest więc bardzo wysoka i przewyższa średni poziom bezrobocia w skali województwa (9,2 %) i kraju (11,4 %).

Tab. 7. Bezrobocie w Płocku w latach 2003 - 2007 według stanu na 31 grudnia:

Lata	Stopa bezrobocia	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych
2003	20,4	13 981
2004	19,5	13 152
2005	19,0	12 824
2006	15,6	10 215
2007	13,1	8 401

Źródło: GUS

Poziom bezrobocia w ostatnich dwóch latach znacznie się obniżył co jest związane ze stabilizacją liczby zakładów pracy, migracją zagraniczną i starzeniem się ludności. Stała tendencja utrzymywania się wysokiego poziomu bezrobocia w Płocku jest związana z nienaturalną strukturą demograficzną kształtującą się w Płocku od początku lat 60-tych XX wieku. Ukształtowanie się tej struktury było spowodowane wysokim napływem ludzi do Płocka.

Wysoki wskaźnik bezrobocia występuje obecnie we wszystkich grupach wiekowych. Z analiz danych statystycznych wynika, że w Płocku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby młode, w wieku 25 – 34 lata (28,4%) oraz osoby w wieku 45 - 54 lata. Liczba bezrobotnych z wieku 45 – 54 lata ciągle wzrasta. W 2001 r. osoby z tego przedziału wiekowego stanowiły 22,47 % ogółu bezrobotnych, w roku 2007 już 27,1%.

Tab. 8. Bezrobotni wg wieku – stan na 31.12.2007 r.:

Wyszczególnienie	Liczba	%
24 i mniej	1 188	14,1
25-34	2 388	28,4
35-44	1 733	20,6
45-54	2 279	27,1
55 i więcej	813	9,8
Ogółem	**8 401**	**100,00**

Źródło: GUS

Ze względu na płeć przeważają kobiety. Według stanu na 31.12.2007 r. kobiety stanowiły 63% ogółu bezrobotnych. Tylko niespełna 13 % z pośród nich posiadało prawo do zasiłku.

Tab. 9. Bezrobotni zarejestrowani wg płci:

Lata	2003		2004		2005		2006		2007	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Bezrobotni ogółem	13 981	*100,0*	13 152	*100,0*	12 824	*100,0*	10 215	*100,0*	8 401	*100,0*
Mężczyźni	6 115	*43,7*	5 679	*43,2*	5 423	*42,3*	3 924	*38,4*	3 112	*37,0*
Kobiety	7 866	*56,3*	7 473	*56,8*	7 401	*57,7*	6 291	*61,6*	5 289	*63,0*

Źródło: GUS

Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 1 roku – 52,58% (14,76 + 37,82%).

Tab. 10. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy – stan na 31.12.2006 r.:

Liczba miesięcy	Liczba	%
3 i mniej	1 975	19,33
3 – 6 miesięcy	1 409	13,80
6 – 12 miesięcy	1 460	14,29
12 – 24 miesięcy	1 508	14,76
powyżej 24 miesięcy	3 863	37,82
Ogółem	**10 215**	**100,00**

Źródło: GUS

Pod względem poziomu wykształcenia najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (30,7%). Nadal najniższy poziom bezrobocia odnotowuje się wśród osób z wykształceniem wyższym, ale ich liczba ciągle wzrasta. W 1999 r. stanowili zaledwie 3,2% ogółu bezrobotnych, a w 2007 r. już 8,25%.

Tab. 11. Bezrobotni wg wykształcenia – stan na 31.12.2007 r.:

Wykształcenie	Liczba	%
Wyższe	693	8,25
Policealne i średnie zawodowe	2 166	25,78
Średnie ogólnokształcące	720	8,57
Zasadnicze zawodowe	2 244	26,71
Gimnazjalne i poniżej	2 578	30,69
Ogółem	**8 401**	**100,00**

Źródło: GUS

Mocą Uchwały nr 212/XV/07 Rady Miasta Płocka z dnia 30.10.2007 r. utworzony został Miejski Urząd Pracy w Płocku. MUP funkcjonuje od 1.01.2008 r. i obsługuje powiat grodzki miasto Płock (uprzednio powiat grodzki i ziemski obsługiwane były przez jeden Powiatowy Urząd Pracy). Powołanie nowego urzędu pomoże w sposób bardziej efektywny, konkretny i odpowiadający potrzebom rynku pracy świadczyć usługi na rzecz bezrobotnych i pracodawców.

Rozdział IV. Sfera społeczna

Sytuacja demograficzna

Na terenie miasta Płocka występują wyraźne, niekorzystne trendy demograficzne. Systematycznie od roku 1998 spada ogólna liczba mieszkańców. W 2006 r. liczba ludności wynosiła 127.224 osoby.

Tab. 12. Liczba ludności w latach 1998 – 2006 w Płocku:

Lata	Ludność ogółem
1998	131 011
1999	130 904
2000	130 830
2001	130 609
2002	128 145
2003	128 145
2004	127 841
2005	127 461
2006	127 224

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 11,12,13,14 Urząd Miasta Płocka

Systematyczny od kilku lat spadek liczby ludności wiąże się z migracjami, które do niedawna miały wpływ na wzrost ludności Płocka – były to głównie migracje ze wsi do miasta. Obecnie sytuacja kształtuje się odwrotnie. Migracja ludności ma związek z poszukiwaniem lepszych warunków zamieszkania (z mniejszym natężeniem hałasu i zanieczyszczenia powietrza) jak i z poszukiwaniem pracy. Płocczanie emigrują na wieś, do miejscowości odległych od Płocka o ca 15 kilometrów, gdzie powstają osiedla domków jednorodzinnych lub o zabudowie willowej. Sytuacja ta dotyczy osób dobrze sytuowanych w średnim wieku i przechodzących na emeryturę. Mieszkania w Płocku przekazywane są dzieciom.

Tab.13. Poziom i saldo migracji ludności w Płocku w 2006 r.:

Ruch ludności	Liczba osób	Liczba osób na 1000 ludności
Zameldowania na pobyt stały w ruchu wewnętrznym	1119	8,85
Zameldowania na pobyt stały z zagranicy	31	0,25
Wymeldowania z pobytu stałego w ruchu wewnętrznym	1574	12,45
Wymeldowania z pobytu stałego za granicę	59	0,47
Saldo migracji stałej	- 483	-3,82
Saldo migracji zewnętrznej	-28	-0,22

Źródło: Urząd Statystyczny w Warszawie

Od 1998 r. urodzenia w Płocku kształtują się na dość stabilnym poziomie. W roku 2006 po raz pierwszy od 1997 r. poziom urodzeń żywych przekroczył 10 promili. Nieznacznie wzrosła też liczba zgonów (9,1 promili). Przyrost naturalny w 2006 r., podobnie jak w roku poprzednim wyniósł 1,2 promila.

Na terenie miasta Płocka występują bardzo wyraźne tendencje zmian w strukturze ekonomicznej ludności. Systematycznie zmniejsza się udział ludności w wieku przedprodukcyjnym. Proporcje te występują zarówno w grupie kobiet, jak i mężczyzn. Płock posiada największy odsetek ludności w wieku produkcyjnym i najmniejszy odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym. Ludność w wieku poprodukcyjnym zaczyna w ostatnich latach gwałtownie wzrastać. Gwałtowność zmian w strukturze demograficznej Płocka jest związana z tym, że w latach 1960 – 1985 wzrost liczby ludności Płocka był związany z migracją młodych ludzi do Płocka. W 2006 r. ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 18,52% ogółu mieszkańców, w wieku produkcyjnym 67,16%, a w wieku poprodukcyjnym 14,31%.

Pod względem ilościowym, kobiety mają przewagę nad mężczyznami. Przewaga ta wzrasta wraz z wiekiem i jest potęgowana m. in. przez krótszą przeciętną długość życia mężczyzn. Na 100 mężczyzn przypada 109 kobiet.

Tab. 14. Ludność Płocka w podziale na ekonomiczne grupy wieku – stan 31.12.2006 r.:

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Wiek przedprodukcyjny	23 571	12 056	11 515
Wiek produkcyjny	85 448	43 117	42 331
Wiek poprodukcyjny	18 205	5 761	12 444

Źródło: Urząd Statystyczny w Warszawie

Ludność Płocka jest stosunkowo młoda. Średni wiek płocczanina wynosi, według uproszczonych metod liczenia, 37 lat. Duża ilość osób w wieku produkcyjnym ma decydujący wpływ na poziom zatrudnienia i bezrobocia w Płocku.

Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku wskazują, że 14,02% płocczan posiadało wykształcenie wyższe, 40,66% wykształcenie średnie (zawodowe, ogólnokształcące i pomaturalne), 23,39% wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz 23,55% osób wykształcenie podstawowe pełne i niepełne. Obecnie sytuacja na tym odcinku ulega szybkiej poprawie. Wg danych z 2006 r. 17,95% płocczan posiadało wykształcenie wyższe, 41,38 % wykształcenie średnie, 18,16 % zasadnicze zawodowe, 19,25% wykształcenie podstawowe (pełne i niepełne).

Wsparcie społeczne

Z analiz danych statystycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku wynika, że z roku na rok pogarszają się warunki życia i sytuacja socjalno-bytowa części populacji mieszkańców miasta Płocka.

Tab. 15. Pomoc społeczna w Płocku w latach 2000 – 2006:

Lata	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin (gospodarstw domowych) objętych pomocą	Liczba osób w tych rodzinach	Udział w % (kol. 4 : 2)
1	2	3	4	5
2000	130 830	6 520	16 691	12,8
2001	130 609	5 694	14 778	11,3
2002	128 208	6 299	16 252	12,7
2003	128 145	6 827	17 040	13,3
2004	127 841	6 221	15 184	11,9
2005	127 461	7 578	17 602	13,8
2006	127 224	7 383	15 982	12,6

Źródło: Materiały statystyczne MOPS w Płocku

Najczęściej z pomocy społecznej korzystają gospodarstwa domowe jednoosobowe, tzn. osoby samotne, bądź zamieszkujące z rodziną, ale prowadzące 1-osobowe (samodzielne) gospodarstwa domowe. Dużą grupę świadczeniobiorców stanowią gospodarstwa 2 i 3-osobowe, spada liczba 4-osobowych gospodarstw domowych objętych pomocą.

Tab. 16. Charakterystyka gospodarstw domowych (rodzin) objętych pomocą w różnej formie:

Wyszczególnienie	Gospodarstwa domowe w latach	
	2005	2006
1-osobowe	3188	3401
2-osobowe	1532	1567
3-osobowe	1265	1076
4-osobowe	941	829
5-osobowe	416	319
6-osobowe i więcej	236	191
O g ó ł e m	7578	7383

Źródło: Materiały statystyczne MOPS w Płocku

Liczba osób korzystających z pomocy w formie zasiłków pieniężnych, pomocy w naturze i usługach oraz udział tych osób w ogólnej liczbie mieszkańców świadczy o skali ubóstwa w mieście. Głównymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej są:

- bezrobocie
- niepełnosprawność
- długotrwała choroba
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Stan bezpieczeństwa w Płocku

Za bezpieczeństwo w mieście odpowiada Komenda Miejska Policji. W 2006 r. na terenie miasta stwierdzono 4.307 przestępstw, w tym 879 kradzieży i 468 włamań.

W pięciu podstawowych kategoriach przestępstw sytuacja na terenie miasta przedstawia się następująco:

Tab. 17. Kategorie przestępstw popełnionych na terenie miasta Płock w latach 2003 – 2006:

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
Kradzież z włamaniem	1 157	1 077	847	468
Kradzież rzeczy, w tym kradzież samochodu	1 036 160	1 120 140	1 153 157	879 100
Bójka lub pobicie	46	48	48	67
Rozbój, wymuszenie	231	212	217	198

Źródło: Komenda Miejska Policji w Płocku

W roku 2005 udział wykrytych spraw do ilości przestępstw stwierdzonych wyniósł 53,20 %, a udział liczby podejrzanych do ogółu przestępstw stwierdzonych wyniósł 43,40%. W 2006 roku wykrywalność ogólna przestępstw wyniosła 59,5% (dla porównania w 2004 r. wykrywalność przestępstw wyniosła 53%).

W rejonie płockim wskaźnik przestępczości w przeliczeniu na 10.000 mieszkańców wyniósł w 2004 r. 215,5, natomiast zagrożenie przestępczością w sensie ogólnym ukształtowało się na poziomie liczby 294,1 i było niższe od średniego zagrożenia w województwie mazowieckim, którego wskaźnik wynosił 325,4.

Zgodnie z zawartym porozumieniem pomiędzy Komendantem Miejskim Policji i Prezydentem Miasta Płocka działania Policji wspiera Straż Miejska.

Tab. 18. Interwencje Straży Miejskiej według rodzaju wykroczeń w latach 2000 – 2006:

lata	Interwencje w związku z wykroczeniem przeciw:						
	porządkowi i spokojowi publicznemu	bezpieczeństwu osób i mienia	bezpieczeństwu w komunikacji	zdrowiu	obyczajowości	urządzeniom użytku publicznego	inne
2000	3945	2275	8546	3903	33	4034	4766
2001	4409	2089	5097	3634	111	3296	2973
2002	3672	2106	5632	2625	231	3364	3837
2003	10177	4189	8403	1779	354	4279	12297
2004	8873	3885	8788	2155	620	5427	12960
2005	11901	4766	8637	917	521	8682	12013
2006	13419	4969	9340	488	506	8620	16242

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Urząd Miasta Płocka 2007 r.

Dochodowość gospodarstw domowych w Płocku

Płock to miasto kontrastów – jest zaliczany do miast o wysokim dochodzie na 1 zatrudnionego, a jednocześnie z wysokim bezrobociem i dużą liczbą osób korzystających z pomocy społecznej.

Informacje o wysokości dochodów z uwzględnieniem grup zawodowych nie są w ogóle publikowane, nawet przy okazji przeprowadzania Narodowego Spisu Powszechnego.

W czasie przeprowadzanych spisów w 1988 r. i 2002 r. podano jedynie liczebność grup społecznych, utrzymujących się z poszczególnych źródeł zarobkowych.

Tab. 19. Ludność według głównego źródła utrzymania w roku 1988 i 2002:

Wyszczególnienie	Ludność		Struktura w %	
	1988	2002	1998	2002
1	2	3	4	5
1. Ludność ogółem	120 246	128 361	100,00	100,0
2. Ludność żyjąca z pracy poza rolnictwem	54 917	83 479	45,67	65,03
a. najemnej	96 402	74 564	80,17	58,09
b. na własny rachunek	-	8 915	-	6,95
3. Ludność żyjąca z pracy w rolnictwie	4 112	938	3,42	0,73
a. we własnym gospodarstwie	2 380	684	1,98	0.53
4. Osoby żyjące z innych dochodów	20 257	41 851	16,85	32,60
a. z emerytur	9 020	19 164	7,50	14,93
b. z rent	6 932	10 920	5,76	8,51
c. z pozostałych nie zarobkowych źródeł	4 305	11 767	3,58	9,17
d. dochody z własności	-	142	-	0,11
e. nie ustalono	-	1 951	-	1,52
5. Aktywni zawodowo	56 954	65 298	47,36	50,87
a. pracujący	56 954	48 010	47,95	37,40
b. bezrobotni	-	14 588	-	11,36
c. bierni zawodowo	63 292	41 720	52,64	32,50
d. nieustalony status na rynku pracy	-	2 923	-	2,28

Źródło: Opracowanie na podstawie wyników NSP z 1988 r. i 2002 r.

Mimo dużej lakoniczności danych zawartych w powyższej tablicy wynikają z niej jednak pewne wnioski.

- Głównym źródłem utrzymania płocczan jest dochód otrzymywany z pracy najemnej poza rolnictwem. Z tablicy 21: „Pracujący w Płocku w latach 2000 - 2006 w sektorze przedsiębiorstw w wybranych działach Polskiej Klasyfikacji Działalności" wynika, że najwięcej osób pracuje w przetwórstwie przemysłowym i budownictwie. Są to działy gospodarki przynoszące najwyższe dochody. Trzeba uwzględnić w każdej grupie zatrudnienia jeszcze poszczególne zawody i zakłady pracy, a także wykształcenie i możliwości zarobkowania poza macierzystym zakładem pracy. Istotnych informacji na ten temat dostarczył ostatni NSP. Zostały one zamieszczone w tablicy 22: „Pracujący w Płocku w 2002 roku według statusu zatrudnienia oraz płci i grup zawodowych". Wynika z niej, że w strukturze zatrudnienia przeważają mężczyźni, zarabiający zgodnie z obiegową opinią więcej, niż kobiety.
- Wśród pracowników najemnych wyżsi urzędnicy, kierownicy, parlamentarzyści, specjaliści oraz technicy i średni personel techniczny stanowią ponad 41% wszystkich pracowników najemnych.
- W kategorii zatrudnionych pojawiła się stosunkowo niedawno nowa grupa pracujących, a mianowicie pracujący na własny rachunek. Udział pracujących na własny rachunek wynosi 6,50%. Z tą grupą można porównać pod niektórym względem pracodawców. Ich udział wynosi 4,41% - ponad 2.100 osób (tab. 22).

- ✔ Na tle powiatów grodzkich, pod względem wynagrodzenia, zajmujemy drugie miejsce po Warszawie.

Dochody w gospodarstwach są bardzo zróżnicowane. Zależy to od tego, czy poszczególne osoby posiadają stałą pracę i stałe dochody, od ilości członków rodziny, ilości osób pracujących w rodzinie i miejsca pracy.

Poza oficjalną statystyką wyróżnia się także dochody osób zatrudnionych poza sektorem przedsiębiorstw. Małych firm, zatrudniających mniej niż 9 pracowników jest sporo. W statystyce przyjmuje się szacunkowo, że zatrudnienie w tego rodzaju firmach kształtuje się na poziomie 5 %, ale w niektórych miastach może być znacznie wyższe.

Przy omawianiu dochodów należy również uwzględnić istnienie w Płocku tak zwanej szarej strefy, czyli działalności gospodarczej, prowadzonej z pominięciem uregulowań prawnych i administracyjnych. Faktyczne zatrudnienie w Płocku jest znacznie wyższe, niż wynika to z oficjalnej statystyki.

Tab. 20. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w Polsce i wybranych powiatach województwa mazowieckiego w latach 2004 – 2006:

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Polska	2438,57	2542,29	2643,92
Woj. mazowieckie	3095,96	3227,04	3381,13
Warszawa	3465,19	3613,44	3789,94
Radom	2210,07	2269,30	2348,10
Płock	2906,91	3014,76	3181,39
Siedlce	2271,58	2310,82	2442,82
Ostrołęka	2400,95	2485,73	2607,81

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Urząd Miasta Płocka 2007 r.

Tab. 21. Pracujący w Płocku w latach 2000-2006 w sektorze przedsiębiorstw w wybranych działach PKD:

Wyszczególnienie		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
I. Pracujący ogółem	liczba	47 649	46 670	44 593	43 375	43 499	43 902	43901
1.Przetwórstwo przemysłowe	liczba	**15 311**	**14 556**	**13 609**	**12 597**	**12 972**	**13 611**	**13 385**
	%	32,13	31,19	30,52	29,04	29,82	31,00	30,49
2. Zaopatrzenie w energię, wodę i gaz	liczba	...	846	...	...	...	...	
	%	...	1,85	...	...	...	...	
3. Budownictwo	liczba	**8 706**	**7 378**	**6 939**	**6 474**	**6 258**	**5 791**	**5 485**
	%	18,27	15,81	15,56	14,93	14,39	13,19	12,5
4. Handel hurtowy, detal i naprawy	liczba	**4 944**	**5 181**	**5 059**	**5 182**	**5 085**	**5 310**	**5 763**
	%	10,38	11,10	11,34	11,95	11,69	12,0	13,13
5. Transport i gospodarka magazynowa	liczba	**2 835**	**2 705**	**2 621**	**2 463**	**2 385**	**2 419**	**2 754**
	%	5,95	5,8	5,88	5,68	5,48	5,51	6,27
6. Pośrednictwo finansowe	liczba	**2 719**	**1 257**	**1 181**	...	...	...	...
	%	5,71	2,69	2,65	...	...	...	...
7. Obsługa nieruchomości i interesy	liczba	**w.6**	**2 930**	**3 155**	**3 602**	**3 360**	**3 396**	**3 605**
	%	w.6	6,28	7,07	8,3	7,72	7,74	8,21
8. Administracja publiczna i obrona narodowa	liczba	...	**2 706**	**2 787**	**2 802**	**2 911**	...	...
	%	...	5,79	6,25	6,46	6,69	...	...
9. Edukacja	liczba	**3 378**	**3 220**	**3 206**	**3 198**	**3 666**	**3 733**	**3 985**
	%	7,09	6,9	7,19	7,37	8,43	8,5	9,07
10. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	liczba	**3 960**	**4 032**	**3 201**	**3 677**	**2 971**	**3 070**	**3 103**
	%	8,31	8,64	7,18	8,48	6,83	6,99	7,07
11. Inna działalność	liczba	**5 796**	**1 841**	**2 835**	**3 380**	**3 891**	**6 572**	**5 821**
	%	12,16	3,95	6,36	7,79	8,95	14,97	13,26

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Urząd Miasta Płocka 2007 r.

Tab. 22. Pracujący w Płocku w 2002 roku wg statusu zatrudnienia oraz płci i grup zawodowych:

Wyszczególnienie	o. %	Pracujący ogółem z uwzględnieniem						Mężczyźni					
		razem	pracow. najemni	praco-dawcy	własny rachunek	pomoc rodzinom	nie ustalono	razem	pracow. najemni	praco-dawcy	własny rachunek	pomoc rodzinom	nie ustalono
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
I. Pracujący ogółem	**o.**	**48 010**	**42 393**	**2 116**	**3 122**	**364**	**15**	**25 609**	**21 963**	**1 439**	**2 079**	**117**	**11**
	%	100,00	88,30	4,41	6,50	0,76	0,03	53,34	45,75	3,00	4,33	0,24	0,02
1. Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	**o.**	**4 071**	**2 451**	**1 230**	**389**	**-**	**1**	**2 549**	**1 438**	**884**	**226**	**-**	**1**
	%	8,48	5,11	2,56	0,81	-	0,00	5,31	3,00	1,84	0,47	-	0,00
2. Specjaliści	**o.**	**8 421**	**7 833**	**221**	**353**	**10**	**4**	**3 545**	**3 208**	**124**	**205**	**4**	**4**
	%	17,54	16,32	0,46	0,74	0,02	0,00	7,39	6,68	0,26	0,43	0,00	0,00
3. Technicy i inny średni personel	**o.**	**7 945**	**7 274**	**182**	**423**	**64**	**2**	**2 873**	**2 482**	**114**	**261**	**16**	**-**
	%	16,55	15,15	0,39	0,88	0,13	0,00	5,99	5,17	0,24	0,54	0,03	-
4. Pracownicy biurowi	**o.**	**5 124**	**5 098**	**2**	**6**	**18**	**-**	**1 407**	**1 395**	**1**	**5**	**6**	**-**
	%	10,67	10,62	0,00	0,01	0,04	-	2,93	2,90	0,00	0,01	0,01	-
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	**o.**	**5 405**	**4 328**	**268**	**697**	**112**	**-**	**2 021**	**1 586**	**120**	**285**	**30**	**-**
	%	11,26	9,01	0,55	1,45	0,23	-	4,21	3,30	0,25	0,60	0,07	-
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	**o.**	**486**	**80**	**13**	**274**	**119**	**-**	**295**	**60**	**13**	**186**	**36**	**-**
	%	1,01	0,16	0,03	0,57	0,25	-	0,61	0,13	0,03	0,39	0,08	-
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	**o.**	**8 213**	**7 621**	**139**	**433**	**19**	**1**	**7 069**	**6 530**	**128**	**400**	**10**	**1**
	%	17,11	15,87	0,29	0,91	0,04	0,00	14,72	13,60	0,27	0,83	0,02	0,00
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	**o.**	**5 180**	**4 619**	**48**	**501**	**12**	**-**	**4 664**	**4 113**	**48**	**491**	**12**	**-**
	%	10,79	9,62	0,10	1,04	0,03	-	9,71	8,57	0,10	1,02	0,02	-
9. Pracownicy przy pracach prostych	**o.**	**2 949**	**2 892**	**11**	**40**	**6**	**-**	**984**	**961**	**5**	**17**	**1**	**-**
	%	6,14	6,03	0,02	0,08	0,01	-	2,05	2,00	0,01	0,04	0,00	-
10. Pozostali pracownicy	**o.**	**216**	**197**	**2**	**6**	**4**	**7**	**202**	**190**	**2**	**3**	**2**	**5**
	%	0,45	0,41	0,00	0,01	0,01	0,02	0,42	0,40	0,00	0,00	0,00	0,01

Źródło: Opracowanie własne Ref. Programowania Strategii i Rewitalizacji Starówki UMP na podstawie materiałów GUS z Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 roku

o - osoby

Tab. 23. Pracujący w Płocku według płci i sektorów w latach 2000 – 2006:

Wyszczególnienie		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Dynamika rok 2000=100%
I. Pracujący ogółem	liczba	47 649	46 670	44 593	43 375	43 499	43 902	43901	92,13
1. z tego: mężczyźni	liczba	**27 290**	**26 014**	**25 408**	**24 585**	**24 886**	**25 149**	**25 236**	**92,78**
	%	57,27	55,74	56,98	56,68	57,21	57,28	57,48	
2. kobiety	liczba	**20 359**	**20 656**	**19 185**	**18 790**	**18 613**	**18 753**	**18 665**	**91,68**
	%	42,73	44,26	43,02	43,32	42,79	42,72	42,52	
3. Sektor publiczny	liczba	**24 401**	**16 815**	**15 236**	**14 880**	**14 853**	**14 607**	**14 148**	**57,98**
	%	51,21	36,03	34,17	34,31	34,15	33,27	32,23	
4. Sektor prywatny	liczba	**23 248**	**29 855**	**29 357**	**28 495**	**28 646**	**29 295**	**29 753**	**127,98**
	%	48,79	63,97	65,83	65,69	65,85	66,73	67,77	
5. Sektor rolniczy	liczba	**128**	**108**	**138**	**27**	**100**	**96**	**86**	**67,19**
	%	0,27	0,23	0,31	0,06	0,23	0,22	0,2	
6. Sektor przemysłowy (przemysł i budownictwo)	liczba	**24 017**	**22 798**	**21 487**	**19 905**	**20 113**	**20 179**	**19 603**	**81,62**
	%	50,40	48,85	48,18	45,89	46,24	46,00	44,65	
7. Usługi ogółem	liczba	**23 504**	**23 764**	**22 968**	**23 443**	**23 286**	**23 627**	**24 212**	**103,01**
	%	49,33	50,92	51,51	54,05	53,53	53,82	55,15	
a. Usługi rynkowe	liczba	**13 580**	**13 806**	**13 774**	**13 766**	**13 738**	**13 973**	**14 300**	**105,30**
	%	28,5	29,58	30,89	31,74	31,58	31,83	32,57	
b. Usługi nierynkowe	liczba	**9 924**	**9 958**	**9 194**	**9 677**	**9 548**	**9 654**	**9 912**	**99,88**
	%	20,83	21,34	20,62	22,31	21,95	21,99	22,58	
8. pracujący na 1000 osób	liczba	**364**	**357**	**345**	**338**	**340**	**344**	**345**	**94,78**

Źródło: Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Urząd Miasta Płocka 2007 r.

Struktura organizacji pozarządowych

Miasto Płock od wielu lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi, działającymi na jego terenie.

Organizacje prowadzą szeroką działalność, wspierają samorząd w realizacji zadań własnych i zleconych gminy.

Doceniając zaangażowanie organizacji pozarządowych na rzecz rozwiązywania istotnych problemów miasta, w 2005 r. podjęto decyzję o zacieśnieniu współpracy. 29 grudnia 2005 r. Rada Miasta Płocka uchwaliła „Kartę współpracy Miasta Płocka z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego" oraz „Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi". Głównym celem uchwalenia tych dokumentów jest

budowanie i dalsze zacieśnianie partnerstwa pomiędzy samorządem Miasta Płocka a organizacjami oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego oraz efektywniejsze wykorzystanie społecznej aktywności w zaspokajaniu potrzeb zbiorowych mieszkańców Płocka. Dokumenty te stanowią ważny element polityki społecznej i gospodarczej Miasta oraz Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka. Dodatkowymi korzystnymi dla płockich organizacji rozwiązaniami było powołanie Pełnomocnika Prezydenta Miasta Płocka ds. Organizacji Pozarządowych, który poprzez podległe mu komórki organizacyjne – Centrum ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i Centrum Wolontariatu wspiera działalność płockich organizacji. Reprezentantem III sektora w Płocku jest wybierany na okres 2 lat Zespół Konsultacyjny, który poprzez bezpośrednie kontakty opiniuje i ocenia współpracę samorządu z organizacjami.

Z danych GUS wynika, że w 2007 r. zarejestrowanych było w Płocku 270 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 32 fundacje.

Edukacja

Na terenie miasta w 2007 r. funkcjonowało 29 przedszkoli, w tym 1 przedszkole specjalne. 26 przedszkoli prowadziło miasto Płock. Ogółem do przedszkoli uczęszczało 3.456 dzieci. Na rok szkolny 2008/09 przyjęto 3.458 dzieci, w tym 89 niepełnosprawnych. Z powodu braku wolnych miejsc nie przyjęto – 553 dzieci. Przedszkola miejskie w Płocku ukończyło w 2007 r. 1.223 dzieci, a w 2008 r. – 1.109.

Miasto Płock prowadzi 18 szkół podstawowych, w tym 2 szkoły specjalne. W niektórych szkołach podstawowych funkcjonują klasy autorskie i zmodyfikowane przez nauczycieli programy nauczania.

Tab. 24. Szkolnictwo podstawowe w 2007 r.:

Wyszczególnienie	szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	szkoły podstawowe specjalne dla dzieci i młodzieży
Ogółem, w tym:	18	2
- podporządkowane samorządowi	16	2
- podporządkowane organizacjom społecznym i stowarzyszeniom	1	-
- podporządkowane pozostałym organizacjom	1	-
oddziały w szkołach	387	17
uczniowie	7624	126

Źródło: GUS

Edukację na poziomie gimnazjalnym zapewnia 9 gimnazjów prowadzonych przez miasto z 4.452 uczniami oraz 2 gimnazja podporządkowane pozostałym organizacjom.

Tab. 25. Szkolnictwo gimnazjalne w 2007 r.:

Wyszczególnienie	Gimnazja dla dzieci i młodzieży
Ogółem, w tym:	11
- podporządkowane samorządowi	9
- podporządkowane pozostałym organizacjom	2
oddziały w szkołach	193
uczniowie	4 580

Źródło: GUS

Na szkolnictwo ponadgimnazjalne składają się: zasadnicze szkoły zawodowe, szkoły średnie zawodowe i artystyczne oraz licea ogólnokształcące. Miasto Płock ogółem prowadzi 32 szkoły ponadgimnazjalne. 35 szkół podporządkowanych jest innym podmiotom, w tym m.in. administracji centralnej rządowej oraz organizacjom społecznym i stowarzyszeniom. W publicznych szkołach ponadgimnazjalnych kształcą się nie tylko uczniowie będący mieszkańcami Płocka, ale także uczniowie zamieszkujący sąsiednie gminy, w tym uczniowie z terenów wiejskich.

Tab. 26. Szkolnictwo ponadgimnazjalne w 2007 r.:

Typ szkoły	ogółem	uczniowie
zasadnicze szkoły zawodowe	7	1 324
szkoły średnie zawodowe	28	4 255
szkoły artystyczne	6	325
licea ogólnokształcące	26	5 378

Źródło: GUS

W Płocku funkcjonują 2 placówki wychowania pozaszkolnego, które realizują zadania w zakresie edukacyjnym, wychowawczym, kulturalnym, sportowym, rekreacyjnym. Są to: Młodzieżowy Dom Kultury oraz Harcerski Zespół Pieśni i Tańca „Dzieci Płocka".

Płock, jako byłe miasto wojewódzkie obecnie pełni funkcję ponadregionalnego ośrodka równoważenia rozwoju, zwłaszcza w zakresie państwowego szkolnictwa wyższego. Obecnie na terenie miasta funkcjonują następujące szkoły wyższe:

- ✔ Politechnika Warszawska Szkoła Nauk Technicznych i Społecznych w Płocku
- ✔ Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku
- ✔ Wyższe Seminarium Duchowne w Płocku
- ✔ Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku
- ✔ Wydział Zarządzania i Marketingu Uniwersytetu Warszawskiego.

Rozdział V. Zarządzanie przestrzenią miasta

Struktura przestrzenna miasta

Całkowita powierzchnia miasta wynosi 8 806 ha, z czego 3589 ha gruntów znajduje się w posiadaniu osób fizycznych. Struktura użytkowania gruntów na terenie Miasta wg stanu na 1.01.2008 r. kształtowała się następująco:

Tab. 27. Struktura użytkowania gruntów w Płocku:

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha	% w całości powierzchni Płocka
Użytki rolne ogółem	4015	45,6 %
Grunty leśne oraz zadrz. i zakrz.	556	6,3 %
Tereny mieszkaniowe	619	7,0 %
Grunty pod wodami	603	6,8 %
Tereny komunikacyjne	742	8,4 %
Nieużytki	149	1,7 %
Tereny przemysłowe	961	10,9 %

Źródło: Urząd Miasta Płocka, Wydział Geodezji i Katastru

Pod względem zagospodarowania przestrzennego, w Płocku występuje układ strefowy, przekształcający się w pasmowo – węzłowy. Układ przestrzenny miasta założony został na prawobrzeżnej, wysokiej skarpie rzeki Wisły. Na prawym dolnym tarasie dominują tereny zielone, z których większość jest nie urządzona. Na górnym tarasie dominuje zabudowa mieszkaniowo – usługowa, która rozciąga się około 2 km od skarpy Wisły. Strefa ta obejmuje zwarty układ miejski (śródmieście i otaczające je osiedla mieszkaniowe) oraz osiedla Podolszyce, Imielnica, Borowiczki, Winiary i Trzepowo. Za strefą mieszkaniowo – usługową znajduje się strefa przemysłowo – techniczna i tereny rolne. Układ ten w wyniku lokalizacji Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN S.A. zaczął przekształcać się w układ pasmowy wzdłuż głównego szlaku drogowego w kierunku Warszawy. Lewobrzeżna część miasta została przyłączona do Płocka w XX wieku – Radziwie w 1923 r., a pozostałe osiedla w 1997 r.

Polityka przestrzenna miasta

Dokumentem planistycznym zawierającym zasady polityki przestrzennej gminy jest *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Płocka* uchwalone Uchwałą Nr 967/LXIII/98 Rady Miasta Płocka z dnia 21 kwietnia 1998 roku.

W dniu 11 lipca 2003 roku weszła w życie ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz.U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami), która w art. 10

rozszerzyła wymagany zakres ustaleń Studium. Obecnie obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Płocka sporządzone zostało więc na podstawie przepisów nieobowiązującej już ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z nową ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym znacznie wzrosła rola i znaczenie studium w kształtowaniu polityki przestrzennej gminy. Mocą Uchwały Nr 111/IX/07 Rady Miasta Płocka z dnia 29 maja 2007 r. przystąpiono do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Płocka.

Obszar miasta o powierzchni ok. 3000 ha objęty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które stanowią zbiór uporządkowanych norm i zasad kształtowania przestrzeni oraz stanowią podstawę prawną dla wszelkich działań inwestycyjnych. Na pozostałych terenach, dla których miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego straciły ważność, zasady realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych są ustalane w drodze decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego reguluje ustawa z dnia 11 lipca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zmianami). Zgodnie z art. 87 w/w ustawy obowiązujące w dniu jej wejścia w życie (tj. 11 lipca 2003 roku) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone po dniu 1 stycznia 1995 r. zachowują moc. Natomiast uchwalone przed dniem 1 stycznia 1995 r. zachowują moc do czasu uchwalenia nowych planów, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2003 roku. Na skutek powyższych regulacji na dzień 1 stycznia 2008 r. na terenie miasta Płocka obowiązują 44 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które stanowią ok. 34% ogólnej powierzchni miasta. Dla porównania wskaźnik ten w innych miastach Polski w 2004 r. przedstawiał się w sposób następujący: Warszawa – 13,5%, Bydgoszcz – 9,73%, Poznań – 5%, Łódź – 3%, Gdańsk – 37%, Kraków – 2,7%.

Płock - obszary zdegradowane w mieście pod względem przestrzennym

Na początku lat 60-tych w Płocku zlokalizowano Mazowieckie Zakłady Rafineryjne i Petrochemiczne, co wpłynęło zdecydowanie na dalszy dynamiczny rozwój miasta, szczególnie na przełomie lat 70-tych i 80-tych. Sytuacja ta była początkiem sukcesywnie powiększającego się obszaru miasta, co w konsekwencji spowodowało, że dawne obszary podmiejskie, enklawy produkcyjne przedmieścia znalazły się w granicach miejskiego układu urbanistycznego. Obszary te

to tereny o skomplikowanej strukturze własnościowej, zróżnicowanej formie użytkowania, zabudowie o niskim standardzie technicznym i funkcjonalnym. Charakteryzują się dysharmonią struktury przestrzennej, degradacją układu przestrzenno-funkcjonalnego, w szczególności trudnym dostępem komunikacyjnym, brakiem przestrzeni publicznych oraz terenów rekreacyjnych. Obszary te wymagają:

- zapewnienia zharmonizowanej struktury przestrzennej tworzącej logiczny układ funkcjonalny i kompozycyjny z dostępnością komunikacyjną,
- dokonania niezbędnych przekształceń własnościowych,
- uzupełnienia infrastruktury,
- utrzymania rezerwy terenowej na funkcje publiczne,
- ochrony wartości kulturowych.

W uchwalonym w 1998 r. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Płocka* określono obszary wymagające przekształceń w zakresie:

- ✔ ochrony dziedzictwa kulturowego i podnoszenia turystycznej atrakcyjności miasta:
  - tereny śródmiejskie, wymagające koordynacji urbanistyczno-architektonicznej i konserwatorskiej,
  - Skarpa Wiślana i nabrzeże Wisły,
- ✔ stymulowania rozwoju przedsiębiorczości, nowoczesnej i zdywersyfikowanej gospodarki lokalnej oraz usług wyższego rzędu:
  - obszary adaptacji i modernizacji funkcji przemysłowych: tereny byłej Fabryki Maszyn Żniwnych przy ul. Otolińskiej, tereny produkcyjno-magazynowe przy ul. Granicznej-Wyszogrodzkiej (byłe zakłady "Cotex"),
  - obszary modernizacji i przekształceń funkcji przemysłowych oraz rozwoju funkcji usługowo-technicznych: tereny po mleczarni w Radziwiu, tereny przemysłowo-składowe na Kostrogaju, tereny byłej cegielni w Górach, tereny Stoczni Rzecznej w Radziwiu oraz Cukrowni w Borowiczkach,
  - obszary adaptacji i modernizacji wiodącej funkcji mieszkalnictwa wielorodzinnego i jednorodzinnego: osiedla wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej,
  - obszary rozwoju funkcji centrotwórczych: tereny po byłej Jednostce Wojskowej.

Infrastruktura mieszkalnictwa

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego na terenie miasta Płocka w 2002 r. było 7.471 budynków, w tym 7.387 budynków mieszkalnych. Ok. 85% budynków mieszkalnych jest własnością osób fizycznych. Właścicielem ponad 2,5 % budynków mieszkalnych jest miasto.

Tab. 28. Budynki mieszkalne wg rodzaju podmiotów będących właścicielami mieszkań:

Rodzaj właściciela	Budynki	Mieszkania
osób fizycznych	6 263	7 136
gminy	197	2 409
pozostałych podmiotów	409	17 081
wspólnota	518	16 770
ogółem	7 387	43 396

Źródło: NSP z 2002 r.

Największym zasobem mieszkaniowym dysponują spółdzielnie mieszkaniowe. W 2007 r. było to 47,5% ogółu zasobu mieszkaniowego.

Tab.29. Zasoby mieszkaniowe wg form własności w 2007 r.:

Mieszkania	2003	2004	2005	2006	2007
Ogółem	44 771	45 488	45 726	46 162	46 659
Zasoby gminy	5 781	5 970	5 803	5 822	5 769
Zasoby spółdzielni mieszkaniowych	22 546	22 758	23 309	23 405	22 170
Zasoby zakładów pracy	771	771	393	393	290
Zasoby osób fizycznych	14 300	14 504	14 437	14 525	16 268
Zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)	1 026	1 302	1 380	1 588	1 815
Zasoby pozostałych podmiotów	347	363	404	429	347

Źródło: GUS

Zarządzanie i administrowanie komunalnym zasobem mieszkaniowym opiera się głównie na Wydziale Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miasta Płocka, którego zadaniem jest:

- kreowanie polityki mieszkaniowej w kierunku zwiększenia dostępności mieszkań i poprawy ich stanu,
- nadzór nad realizacją polityki mieszkaniowej miasta,
- współpraca z innymi podmiotami, realizującymi politykę mieszkaniową miasta.

Miasto jest właścicielem 5.769 mieszkań (12,4% ogółu). W 2007 r. 1.715 mieszkań gminnych (30%) było zadłużonych na łączną kwotę 3 867,5 tys. zł. Sąd orzekł ogółem 76 eksmisji z powodu zaległości w opłatach. Wykonano 10 eksmisji.

W związku z orzeczoną eksmisją systematycznie wzrasta liczba zarejestrowanych w Urzędzie Miasta Płocka wniosków o wynajęcie lokalu socjalnego. Na terenie Płocka odnotowuje się niedobór budownictwa zwłaszcza socjalnego i komunalnego.

W 2007 r. wypłacono ok. 40,5 tys. dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę ponad 6,5 mln zł, w tym ponad 13,2 tys. dodatków dotyczyło mieszkańców zasobu gminnego.

Płock to miasto o niskim poziomie wartości zasobu mieszkaniowego. 5875 budynków mieszkalnych zostało wybudowanych przed 1989 r. (79,5% ogółu budynków mieszkalnych).

Tab.30. Budynki mieszkalne zamieszkane wg okresu budowy:

Budynki mieszkalne	liczba	%
ogółem	7 387	100,0
przed 1918	259	3,5
1918 - 1944	452	6,1
1945 - 1970	2 197	29,7
1971 - 1978	1 663	22,5
1979 - 1988	1 304	17,6
1989 - 2002	1 342	18,2
będące w budowie	140	1,9

Źródło: NSP z 2002 r.

Pod względem zaopatrzenia w instalacje techniczno-sanitarne najtrudniejsza sytuacja dotyczy gazu sieciowego. Tylko niewiele ponad 65% mieszkań w 2007 r. wyposażona była w gaz sieciowy.

Tab. 31. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne:

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
wodociąg	44 332	45 049	45 287	45 725	46 229
ustęp spłukiwany	43 471	44 188	44 426	44 864	45 371
łazienka	42 320	43 037	43 275	43 713	44 224
centralne ogrzewanie	40 786	41 526	41 767	42 204	42 745
gaz sieciowy	26 669	29 937	29 990	30 108	30 626

Źródło: GUS

Rozdział VI.
Podsumowanie - charakterystyka miasta w aspekcie rewitalizacji

Analiza przedstawionej w Części II Charakterystyki miasta Płocka oraz wyników przeprowadzonego badania opinii publicznej pozwala na identyfikację następujących czynników sprzyjających i niesprzyjających procesowi rewitalizacji miasta:

Mocne strony miasta	Słabe strony miasta
– Pełnienie funkcji ośrodka subregionalnego Mazowsza – Ważny węzeł komunikacyjny o znaczeniu ponadregionalnym – Wysoki stopień akceptacji społecznej dla planowanych działań rewitalizacyjnych – Wysoki stopień rozpoznania dysfunkcji społecznych i obszarów ich występowania – Sukcesywnie rozbudowywany i modernizowany monitoring wizyjny miasta – Wzrostowa tendencja wykrywalności przestępstw – Duża liczba osób w wieku produkcyjnym – Ważny ośrodek przemysłowy – Rozwijająca się sieć handlowa – Powołanie Miejskiego Urzędu Pracy – Potencjał edukacyjny o znaczeniu subregionalnym – Rosnący poziom wykształcenia mieszkańców – Walory kulturowe, krajobrazowe i przyrodnicze części staromiejskiej i Skarpy Wiślanej – Bogata oferta imprez kulturalnych i sportowych – „Małachowianka" - najstarsza szkoła w Polsce – Duży potencjał turystyczny miasta o znaczeniu ponadlokalnym: Sanktuarium Bożego Miłosierdzia, Muzeum Mazowieckie, Muzeum Diecezjalne – Duża liczba cennych obiektów zabytkowych – Śródmiejski System Przestrzeni Publicznych sukcesywnie modernizowany, jako czynnik aktywizujący procesy rewitalizacyjne w rejonie Śródmieścia	– Zły stan części miejskiej infrastruktury drogowej (ulice, chodniki, ścieżki rowerowe) – Niedostateczna liczba miejsc parkingowych szczególnie w centrum miasta – Niedostateczne zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym placów, placów zabaw dla dzieci, miejsc rekreacji, terenów zielonych – Postępująca dekapitalizacja zasobu mieszkaniowego, stare budownictwo wymagające kompleksowych remontów i wymiany elementów zawierających azbest – Niezaspokojenie potrzeb mieszkaniowych – niedostatek lokali socjalnych i komunalnych – Niedostateczne wyposażenie budynków w instalacje techniczno-sanitarne – Nieuregulowane stany prawne części nieruchomości – Niski poziom poczucia bezpieczeństwa i porządku publicznego – Migracja mieszkańców Płocka do gmin sąsiednich – Utrzymujące się na wysokim poziomie bezrobocie – Spadek poziomu prowadzenia działalności gospodarczej – Niedostateczna jakość i ilość infrastruktury edukacyjno-społecznej – Ograniczony dostęp do infrastruktury dla osób niepełnosprawnych – Niedostatecznie rozwinięta baza hotelarska, gastronomiczna i obsługi ruchu turystycznego – Niewystarczająca baza lokalowa dla instytucji kultury – Zły stan techniczny i estetyczny obiektów zabytkowych

Część III.

Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi

Zapisy zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji są zgodne z krajowymi, regionalnymi i lokalnymi dokumentami strategicznymi – ich celami, priorytetami, kierunkami i działaniami. Poniżej wskazano miejsca zgodności:

Dokumenty krajowe

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013

Cel strategiczny – tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej

Cel horyzontalny – Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej

Zgodnie z zapisami Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia: *„Rewitalizacji powinny zostać poddane miasta o istotnym znaczeniu dla rozwoju otaczających je układów lokalnych, znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej i gospodarczej, a także miasta o wysokich walorach turystycznych. Procesom rewitalizacji powinny być poddane także obszary miast dotkniętych problemami gospodarczymi i społecznymi, które jednocześnie posiadają duże walory architektoniczne i urbanistyczne, będące elementami historycznego dziedzictwa, szczególnie narażone na bezpowrotne zniszczenie oraz tereny poprzemysłowe i powojskowe, dające się stosunkowo szybko przystosować do nowych funkcji miejskich.(...)*

Rewitalizacja prowadzona będzie poprzez połączenie działań technicznych z rozwojem gospodarczym i społecznym, w oparciu o kompleksowe plany rozwoju miast i/lub programów rewitalizacji. Działania techniczne obejmować będą także remonty i modernizację istniejących wielorodzinnych zasobów mieszkaniowych, jak również adaptację istniejących budynków na cele mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich dochodach lub osób o szczególnych potrzebach."

Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015

Cel główny – podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin

Priorytet 2 – Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej

Zgodnie z powyższym priorytetem w ramach infrastruktury mieszkaniowej *„Promowane będą inwestycje odtworzeniowe i rewitalizacyjne, w tym wykorzystanie obiektów poprzemysłowych i innych, co pozwoli na efektywniejsze zagospodarowanie przestrzeni i infrastruktury."*

Priorytet 6 – Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej

Zgodnie z powyższym priorytetem *„Kluczowym zadaniem w rozwoju regionalnym jest pełniejsze wykorzystanie potencjału endogenicznego największych ośrodków miejskich oraz wzmocnienie związków między metropoliami i terenami zurbanizowanymi a otaczającymi je terenami wiejskimi i małymi miasteczkami."* Zasadniczym rezultatem podejmowanych działań w ramach Programu Rewitalizacji będzie rozprzestrzenienie rozwoju gospodarczego Płocka jako ośrodka subregionalnego na tereny przylegające.

Dokumenty regionalne

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020

Wizja – Mazowsze konkurencyjnym regionem w układzie europejskim i globalnym

Misja – Mazowsze jako najbardziej rozwinięty gospodarczo region w Polsce podejmuje uczestnictwo w rywalizacji z innymi rozwiniętymi regionami, poprzez eliminowanie dysproporcji rozwojowych, rozwój nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy oraz zapewnienie mieszkańcom Mazowsza optymalnych warunków do rozwoju jednostki, rodziny, jak i całej społeczności, przy jednoczesnym zachowaniu spójnego i zrównoważonego rozwoju

Cel nadrzędny – wzrost konkurencyjności gospodarki i równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie jako podstawa poprawy jakości życia mieszkańców

Cele strategiczne:

1. Budowa społeczeństwa informacyjnego i poprawa życia mieszkańców województwa
2. Zwiększenie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym
3. Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju

4 Cel pośredni - Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego *„Istnieje konieczność stymulowania rozwoju byłych miast wojewódzkich, ze względu na zgromadzony w nich potencjał rozwojowy i pełnione funkcje w subregionie."* Pogłębiające się dysproporcje rozwojowe będą niwelowane działaniami rewitalizacyjnymi, zarówno ośrodków subregionalnych, takich jak Płock, jak i małych miast, które powinny zaowocować przekształceniem miast subregionalnych w ośrodki równoważenia rozwoju, a w przypadku małych miast w lokalne ośrodki aktywizacji społecznej, umożliwiające przenoszenie impulsów rozwojowych z metropolii na otaczające tereny, w tym tereny wiejskie.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013

Cel główny – Poprawa konkurencyjności regionu i zwiększenie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa

3 cel szczegółowy – Aktywizacja miast oraz obszarów atrakcyjnych turystycznie

Priorytet V – Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu

Cel główny priorytetu - Wykorzystanie potencjału endogenicznego miast dla aktywizacji społeczno-gospodarczej regionu.

Cele szczegółowe priorytetu:

- Poprawa stanu systemów komunikacji publicznej w miastach
- Odnowa obszarów zdegradowanych i zagrożonych marginalizacją

Działanie 5.2. - Rewitalizacja miast

„W celu zapobieżenia dalszej degradacji miast w oparciu o lokalne programy rewitalizacji planowane są działania rewitalizacyjne zmierzające do przekształcenia i wykorzystania obszarów problemowych do celów gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub turystycznych. Na terenach gdzie istotnym problemem jest dekapitalizacja zasobów mieszkaniowych, starej zabudowy oraz osiedli, w tym budowanych z wielkiej płyty prowadzona będzie rehabilitacja tkanki miejskiej."

Zgodnie z zapisami RPO WM wsparcie działań rewitalizacyjnych kierowane będzie głównie do ośrodków miejskich będących siedzibami powiatów, w tym ośrodka subregionalnego jakim jest Płock.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Misja – Stwarzanie warunków do osiągnięcia spójności terytorialnej oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju województwa mazowieckiego, poprawy warunków życia jego mieszkańców, stałego zwiększania efektywności procesów gospodarczych i konkurencyjności regionu

Cel 1 – Zapewnienie większej spójności przestrzeni województwa i stwarzanie warunków do wyrównywania dysproporcji rozwojowych

Cel 2 – Zapewnienie zrównoważonego i harmonijnego rozwoju województwa poprzez zachowanie właściwych relacji pomiędzy poszczególnymi systemami i elementami zagospodarowania przestrzennego

Cel 3 – Zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia

Program Rewitalizacji jest spójny z polityką przeciwdziałania nadmiernym dysproporcjom rozwojowym. „*Polityka ta jest adresowana do obszarów: radomskiego, płockiego, mławsko-żuromińskiego, ostrołęckiego i nadbużańskiego, których wspólną cechą jest kumulacja negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych i brak możliwości samodzielnego ich przezwyciężenia*."

W odniesieniu do obszaru płockiego polityka województwa będzie wspierała następujące działania:

- *rozwój Płocka jako ponadregionalnego ośrodka równoważenia rozwoju, zwłaszcza w zakresie państwowego szkolnictwa wyższego, lecznictwa specjalistycznego oraz instytucji otoczenia biznesu*
- *wykreowaniu Płocka – historycznej stolicy Mazowsza – na krajowy ośrodek turystyki kulturowej, w powiązaniu z walorami przyrodniczymi i historycznymi.*

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami

Cel strategiczny – Utrwalenie dziedzictwa kulturowego regionu w celu budowania tożsamości regionalnej oraz promocji turystycznej Mazowsza w kraju i za granicą w połączeniu z aktywizacją obywatelską i zawodową społeczności lokalnych; kreowanie turystycznych pasm przyrodniczo – kulturowych.

Cele operacyjne:

Cel 1 - Zachowanie materialnej i niematerialnej spuścizny historycznej regionu

Działanie 4 – Zapobieganie degradacji zabytków

Cel 2 - Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego wsi i miast historycznych

Działanie 3 – Wspieranie rewitalizacji zespołów ruralistycznych i urbanistycznych

Cel 3 - Utrwalanie zasobów dziedzictwa kulturowego w świadomości mieszkańców

Działanie 2 – Wykorzystanie tożsamości i wartości dziedzictwa jako elementu rozwoju regionalnego i lokalnego

Cel 5 - Zwiększenie dostępności obiektów zabytkowych poprzez ich wykorzystanie dla funkcji turystycznych, kulturalnych i edukacyjnych – kreowanie pasm przyrodniczo – kulturowych

Działanie 2 – Wspieranie działań dotyczących wykorzystania obiektów zabytkowych na cele kulturalne, turystyczne i edukacyjne

W ramach Programu Rewitalizacji realizowane będą m.in. następujące zadania zdefiniowane w Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami:

- w*sparcie renowacji i rewitalizacji obiektów zabytkowych*
- *wspieranie samorządów lokalnych w działaniach dotyczących rewitalizacji zespołów urbanistycznych i ruralistycznych*
- *wspieranie rewaloryzacji i rewitalizacji obiektów zabytkowych, stymulowanie aktywności ekonomicznej w zakresie usług turystycznych oraz wzmacnianie form ochrony przyrody w obrębie pasma*
- *wsparcie działań związanych z adaptacją obiektów zabytkowych położonych w paśmie na cele turystyczne, kulturalne i oświatowe.*

Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy do 2014 r.

Cel nadrzędny – Ochrona walorów przyrodniczych i poprawa standardów środowiska

1 Cel główny – Zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska

Cele długoterminowe:

- ✔ Kontynuowanie działań związanych z ochroną powierzchni ziemi
- ✔ Kontynuowanie działań związanych z poprawą jakości powietrza atmosferycznego

Cel szczegółowy krótkoterminowy do 2010 r. - Ograniczenie emisji niskiej

Lokalny Program Rewitalizacji jest spójny z następującymi działaniami prowadzonymi w ramach realizacji powyższego celu:

- *dalsze podłączanie obiektów do miejskiej sieci cieplnej oraz zmianę czynnika grzewczego z*

paliwa stałego na gazowe bądź olejowe (dotyczy Warszawy, Płocka, Radomia, Kozienic, Ostrołęki, Nowego Dworu Mazowieckiego)

- *likwidacja palenisk domowych opalanych węglem poprzez zamianę na bardziej przyjazne dla środowiska (gazowe lub elektryczne)*
- *termomodernizacja budynków.*

Wojewódzki Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy w Realizacji Zadań na Rzecz Zatrudniania Osób Niepełnosprawnych w Województwie Mazowieckim na lata 2004-2008

Cel strategiczny nr 1 – Wspieranie przemian w świadomości społecznej w zakresie problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych

- ✔ **5 Cel operacyjny** – Wspieranie i podejmowanie działań zmierzających do zmiany społecznego wizerunku osoby niepełnosprawnej
- ✔ **7 Cel operacyjny** – Popularyzacja osiągnięć i sukcesów osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego, w tym zwłaszcza promowanie twórczości artystycznej, kulturalnej oraz osiągnięć sportowych

Cel strategiczny nr 2 – Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do kształcenia i podnoszenia kwalifikacji

- ✔ **2 Cel operacyjny** – Wspieranie działań umożliwiających dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej edukację w publicznych i niepublicznych placówkach oświatowo-wychowawczych

Cel strategiczny nr 5 – Zwiększenie dostępu do dóbr i usług umożliwiających rehabilitację społeczną, pełne uczestnictwo w życiu społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym, rekreacji i turystyce

- ✔ **2 Cel operacyjny** – Wspieranie działań zmierzających do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym zwłaszcza dostępu do urzędów publicznych i obiektów użyteczności publicznej, swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu, dostępu do informacji, możliwości komunikacji międzyludzkiej

W ramach Programu Rewitalizacji działalność prowadząca do realizacji wymienionych celów będzie polegała z jednej strony na na tworzeniu warunków zewnętrznych sprzyjających wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych oraz społecznej integracji, z drugiej zaś strony działania będą ukierunkowane bezpośrednio na same osoby niepełnosprawne, prowadząc do ich

aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym na równych prawach z innymi.

„Tak postawione cele i sposoby ich realizacji przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz sprzyjają włączaniu ich do grup społecznych oraz instytucji tak, aby osoby te mogły uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym oraz nie były skazane na izolacje."

Strategia Rozwoju Turystyki dla Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013

Cel nadrzędny – Zwiększenie znaczenia gospodarczego turystyki w województwie mazowieckim

Cel strategiczny 4 - Zrównoważony rozwój przestrzeni turystycznej na terenie całego województwa mazowieckiego:

- **Cel operacyjny 4.2** - Zachowanie wysokich wartości krajobrazu naturalnego i kulturowego województwa mazowieckiego

„Województwo mazowieckie cieszy się spuścizną dziejów w postaci cennych obiektów architektury, oryginalnych miejskich układów urbanistycznych....." W związku z powyższym *„należy przede wszystkim zinwentaryzować rzeczywisty stan zabytkowych obiektów zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego oraz sporządzić program ich rewitalizacji."*

W ramach Programu Rewitalizacji realizowane będą nie tylko projekty związane z rewitalizacją obiektów i układów urbanistycznych o dużej wartości kulturowej, ale także projekty związane z uporządkowaniem ulic i chodników, zagospodarowaniem przestrzeni wokół obiektów infrastruktury turystycznej. *„Estetyka przestrzeni województwa mazowieckiego jest jednym z pierwszoplanowych zadań, służących rozwojowi turystyki."*

- **Cel operacyjny 4.3** - Rozwój infrastruktury turystycznej, paraturystycznej oraz okołoturystycznej na terenie województwa mazowieckiego

„*Rozwój infrastruktury warunkuje możliwości optymalnego wykorzystania przestrzeni turystycznej.(...) Województwo mazowieckie nie dysponuje obecnie wystarczającą i równomiernie rozmieszczoną infrastrukturą turystyczną, paraturystyczną oraz okołoturystyczną przystosowaną do przyjmowania osób niepełnosprawnych, zabezpieczającą zagospodarowanie czasu wolnego podczas każdych warunków pogodowych."*

W ramach Programu Rewitalizacji realizowane będą m.in. projekty związane ze wsparciem infrastruktury okołoturystycznej (parkingów, małej gastronomii, sklepików z pamiątkami) oraz związane z przystosowywaniem infrastruktury dla osób niepełnosprawnych (budowa podjazdów, montowanie wind, przebudowa chodników).

Strategie i programy lokalne

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Płocka

1) *Poprawa warunków życia mieszkańców i stanu bezpieczeństwa publicznego:*

A – przyrost nowych zasobów mieszkaniowych,

D – podnoszenie standardu funkcjonowania placówek oświatowych,

E – poprawa funkcjonowania służby zdrowia i opieki społecznej,

F – upowszechnianie kultury i sztuki oraz rozwój sportu i rekreacji.

2) *Ochrona walorów i zasobów przyrodniczych oraz poprawa stanu środowiska:*

A – poprawa stanu czystości powietrza i ograniczenie uciążliwości hałasu,

B – utrzymanie i rozwój terenów zielonych oraz ochrona krajobrazu naturalnego,

C – modernizacja systemu odprowadzania wód deszczowych oraz poprawa funkcjonowania systemu melioracyjnego miasta,

D – budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków z elementami niezbędnej sieci kanalizacyjnej,

E – modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej.

3) *Ochrona dziedzictwa kulturowego i podnoszenie turystycznej atrakcyjności miasta:*

A – rewitalizacja Starówki,

B – zagospodarowanie Skarpy Wiślanej i nabrzeża dla potrzeb kultury, rekreacji i sportu,

C – rozwój infrastruktury turystycznej.

4) *Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości, nowoczesnej i zdywersyfikowanej gospodarki lokalnej oraz usług wyższego rzędu:*

A – tworzenie warunków dla wzrostu aktywności gospodarczej,

5) *Poprawa funkcjonowania i rozwój infrastruktury technicznej oraz optymalne wykorzystanie przestrzeni miejskiej:*

A – modernizacja i uzupełnienie systemu sieci ciepłowniczej,

E – modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogownictwa oraz oświetlenia ulicznego,

F - poprawa standardu funkcjonowania komunikacji miejskiej,

I - dostosowanie zagospodarowania przestrzennego do istniejącego wyposażenia terenów w urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka

Misja – Stołeczny Książęcy Płock – miastem zrównoważonego rozwoju, ukierunkowanym na wysoką jakość życia mieszkańców, atrakcyjnym dla gości i inwestorów

Cele nadrzędne:

- ✓ **Lepiej zaspokojone potrzeby i wysoka jakość życia mieszkańców**

  1.1 Podniesiony poziom aktywizacji zawodowej

  1.2 Zmniejszone bezrobocie

  1.3 Zaspokojone potrzeby w zakresie pomocy społecznej

  1.4 Poprawa sytuacji mieszkaniowej

  1.5 Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego

  1.7 Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców

  1.8 Ograniczone bariery dla osób niepełnosprawnych

  1.9 Zaspokojone potrzeby opieki nad dziećmi do lat trzech

  1.10 Wysoki poziom zaspokojenia potrzeb edukacyjnych mieszkańców

  1.11 Wysoki stopień zachowania dziedzictwa kulturowo-historycznego

  1.12 Wysoki stopień korzystania z oferty kulturalnej Miasta oraz poziom czynnego uczestnictwa w kulturze

  1.13 Zwiększona dostępność i podniesiony standard infrastruktury przeznaczonej na sport

- ✓ **Wysoki stopień rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej**

  2.1 Dobry stan budynków mieszkalnych

  2.2. Podniesiona sprawność i jakość systemu komunikacyjnego w Mieście

  2.5 Poprawa zaopatrzenia w media

  2.6 Poprawa bazy dla instytucji kultury oraz sportu i rekreacji

- ✓ **Harmonijny rozwój przestrzenny i wysoka jakość środowiska**

  3.1 Poprawa ładu przestrzennego Miasta

  3.2 Poprawa stanu środowiska przyrodniczego

- ✓ **Dynamiczny rozwój gospodarki z zachowaniem bezpieczeństwa środowiska**

  4.2 Zwiększona ilość firm innowacyjnych

- ✓ **Wysoka atrakcyjność Płocka dla gości i turystów**

  5.1 Rozwinięta turystyka w mieście

Skuteczną realizację Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku warunkują m.in. następujące dokumenty:

- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
- Wieloletni Plan Inwestycyjny
- Program ochrony środowiska dla miasta Płocka

- Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka
- Plan gospodarki odpadami dla miasta Płocka
- Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych
- Program „Płock dla Przedsiębiorczych"
- Program „Organizacja prac społecznie użytecznych"
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Płocka na lata 2006 – 2012.

„*Dokumenty te są planami i programami realizacyjnymi strategii a część z nich ustanawia warunki do działania oraz określa dla uczestników życia społecznego i gospodarczego jakie zachowania są zgodne z celami strategii."*

Część IV.
Założenia Programu Rewitalizacji Miasta Płocka

Rozdział I. Obszary rewitalizacji

Zgodnie z kryteriami określonymi w art. 47 Rozporządzenia Komisji WE nr 1828/2006 z dnia 8.12.2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 oraz Szczegółowym Opisem Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 (Uszczegółowieniem RPO WM), na terenie miasta Płocka wyodrębniono:

- dla kategorii interwencji 61 - **zintegrowane projekty odnowy miejskiej** – dziesięć obszarów kwalifikujących się do rewitalizacji (mapa nr 1):
  - Obszar Z-1 Osiedle Stare Miasto
  - Obszar Z-2 Osiedle Kolegialna
  - Obszar Z-3 Osiedle Dworcowa
  - Obszar Z-4 Osiedle Kochanowskiego
  - Obszar Z-5 Osiedle Dobrzyńska, Skarpa
  - Obszar Z-6 Osiedle Łukasiewicza
  - Obszar Z-7 Osiedle Międzytorze
  - Obszar Z-8 Osiedle Radziwie
  - Obszar Z-9 Osiedle Trzepowo
  - Obszar Z-10 Osiedle Tysiąclecia

- dla kategorii interwencji 78 – **infrastruktura mieszkalnictwa** – sześć obszarów kwalifikujących się do rewitalizacji (mapa nr 2):
  - Obszar M-1 Osiedle Stare Miasto
  - Obszar M-2 Osiedle Kolegialna
  - Obszar M-3 Osiedle Dobrzyńska, Skarpa
  - Obszar M-4 Osiedle Międzytorze
  - Obszar M-5 Osiedle Radziwie
  - Obszar M-6 Osiedle Trzepowo

Zintegrowane projekty odnowy miejskiej

W ramach kategorii interwencji 61, obszary kwalifikujące się do rewitalizacji spełniają co najmniej dwa z następujących kryteriów:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Tab. 32. Kryteria, wskaźniki i ich wartości referencyjne zastosowane przy wyznaczaniu obszaru wsparcia:

Kryterium	**Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia**	**Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia**	**Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej**	**Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń**	**Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego**
Wskaźnik	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	Liczba przestępstw na 1 tys. ludności	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/do ogólnej liczby budynków (w %)
Źródło danych	MOPS w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14 dane za 2006 r.	Powiatowy Urząd Pracy w Płocku, Oddział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Płocka dane za 2006 r.	Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14 dane za 2006 r.	Komenda Miejska Policji w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14 dane za 2006 r.	Wydział Geodezji i Katastru Urzędu Miasta Płocka dane za 2002 r.
Mazowieckie	**70,00**	**4,70**	**11,80**	**36,60**	**81,00**
Stare Miasto	110,48	9,71	21,91	20,99	89,64
Kolegialna	46,36	6,72	15,02	44,18	89,18
Dworcowa	14,90	4,56	14,39	48,16	91,63
Kochanowskiego	20,32	3,76	9,05	16,05	90,73
Dobrzyńska, Skarpa	53,94	8,78	6,78	17,64	83,54
Łukasiewicza	22,31	3,65	8,73	13,17	98,61
Międzytorze	12,35	4,84	8,01	14,07	90,98
Radziwie	45,95	5,48	11,14	28,11	85,30
Trzepowo	74,36	2,43	61,79	51,28	84,07
Tysiąclecia	23,44	4,40	7,69	13,93	94,12

Spełnione kryterium – wartości referencyjne „gorsze” niż średnia dla województwa mazowieckiego

Przykładowe rodzaje projektów, które będą mogły uzyskać dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, Priorytet V. Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu, Działanie 5.2 Rewitalizacja miast, kategoria interwencji 61 - zintegrowane projekty odnowy miejskiej:*

- renowacja budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, m.in. zlokalizowanych w strefie ochrony konserwatorskiej, w tym prace konserwatorskie, odnowienie fasad i dachów budynków wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu
- adaptacja, przebudowa lub remonty budynków oraz przestrzeni użyteczności publicznej wraz z przyległym otoczeniem na cele edukacyjno-społeczne, w tym między innymi: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły średnie i ponadgimnazjalne, szkoły wyższe, szkolne stołówki, domy dziecka, ośrodki walki z patologiami społecznymi, poradnie psychologiczne, świetlice dla dzieci i młodzieży, domy kultury, warsztaty terapii zajęciowej lub obiekty służące pomocy społecznej
- adaptacja, przebudowa lub remonty infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych
- adaptacja, przebudowa lub remonty budynków, obiektów, infrastruktury i urządzeń poprzemysłowych i powojskowych wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu w celu nadania im nowych funkcji użytkowych: usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, lub edukacyjnych
- remonty lub przebudowa infrastruktury technicznej, w tym budowa, remonty lub przebudowa sieci kanalizacyjnych i innych urządzeń do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków oraz budowa, remonty lub przebudowa kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowych, ujęć wody i urządzeń służących do gromadzenia i uzdatniania wody
- porządkowanie przestrzeni miejskiej: regeneracja i zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym remonty lub przebudowa: placów, rynków, parkingów, placów zabaw dla dzieci, publicznych toalet miejskich, małej architektury (np. tarasy widokowe, fontanny, ławki), miejsc rekreacji, terenów zielonych oraz prace restauracyjne na terenie parków, tworzenie nowych terenów zieleni i parków
- tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast, w tym: budowa lub remont oświetlenia, zakup i instalacja systemów monitoringu
- poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego, a także estetyki przestrzeni publicznych, w tym: remonty, przebudowa lub modernizacja ulic oraz komunalnych dróg

osiedlowych oraz małych obiektów inżynieryjnych (chodniki i przejścia dla pieszych, ścieżki rowerowe)

- jako element projektu m.in.: wymiana elementów zawierających azbest, poprawa dostępności infrastruktury dla osób niepełnosprawnych.

Infrastruktura mieszkalnictwa

W ramach kategorii interwencji 78, obszary kwalifikujące się do rewitalizacji spełniają co najmniej trzy z następujących kryteriów:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Tabela 33. Kryteria, wskaźniki i ich wartości referencyjne zastosowane przy wyznaczaniu obszaru wsparcia:

Kryterium	**Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia**	**Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia**	**Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej**	**Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń**	**Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego**
Wskaźnik	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	Liczba przestępstw na 1 tys. ludności	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/do ogólnej liczby budynków (w %)
Źródło danych	MOPS w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14 dane za 2006 r.	Powiatowy Urząd Pracy w Płocku, Oddział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Płocka dane za 2006 r.	Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14 dane za 2006 r.	Komenda Miejska Policji w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14 dane za 2006 r.	Wydział Geodezji i Katastru Urzędu Miasta Płocka dane za 2002 r.
Mazowieckie	**70,00**	**4,70**	**11,80**	**36,60**	**81,00**
Stare Miasto	110,48	9,71	21,91	20,99	89,64
Kolegialna	46,36	6,72	15,02	44,18	89,18
Dobrzyńska, Skarpa	53,94	8,78	6,78	17,64	83,54
Międzytorze	12,35	4,84	8,01	14,07	90,98
Radziwie	45,95	5,48	11,14	28,11	85,30
Trzepowo	74,36	2,43	61,79	51,28	84,07

Spełnione kryterium – wartości referencyjne „gorsze” niż średnia dla województwa mazowieckiego

Przykładowe rodzaje projektów, które będą mogły uzyskać dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, Priorytet V. Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu, Działanie 5.2 Rewitalizacja miast, kategoria interwencji 78 – infrastruktura mieszkalnictwa:*

- odnowienie następujących głównych elementów konstrukcji budynku: dachu, elewacji zewnętrznej, stolarki okiennej i drzwiowej, klatki schodowej, korytarzy wewnętrznych/zewnętrznych, wejścia i elementy jego konstrukcji zewnętrznej, windy,
- instalacje techniczne budynku
- działania w zakresie oszczędności energetycznej
- przygotowanie do użytkowania nowoczesnych, socjalnych budynków mieszkalnych dobrego standardu poprzez renowację i adaptację budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych.

Rozdział II. Charakterystyka obszarów zdegradowanych

Osiedla Stare Miasto i Kolegialna

Tab. 34. Wybrane dane statystyczne za rok 2006:

Wyszczególnienie	Stare Miasto	Kolegialna	Płock
Powierzchnia	0,53 km^2	1,14 km^2	88,06 km^2
Liczba ludności	5 811	11 000	127 224
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	306	496	5 371
Liczba osób w wieku produkcyjnym	3 153	7 386	85 448
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej	642	510	8 917
Liczba przestępstw	122	486	4 307
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	1 273	1 652	12 239
Liczba budynków mieszkalnych[1]	251	388	7 387
w tym wybudowane przed 1989 r.	225	346	5 875

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: MOPS w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Powiatowy Urząd Pracy w Płocku, Oddział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Płocka, Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Płocku, Wydział Geodezji i Katastru Urzędu Miasta Płocka, Narodowy Spis Powszechny, Komenda Miejska Policji w Płocku

Osiedla Stare Miasto i Kolegialna położone są w centrum miasta, na wysokim prawym brzegu Wisły. Najważniejszymi miejscami tych osiedli są: Stary Rynek, Wzgórze Tumskie, ul. Tumska.

Najstarsza i najbardziej reprezentatywna część Śródmieścia, tj. Stare Miasto, Przedmieście Bielskie i Miasto Klasycystyczne są wpisane do rejestru zabytków jako zespół urbanistyczno – architektoniczny i warstwy kulturowe Miasta Płocka (nr rejestru 51/182/59 W, data wpisania 16.11.1959 r. - Mapa nr 3).

Rewitalizacja Starego Miasta zapoczątkowana została w połowie lat 90-tych. W 1996 r. Urząd Miasta Płocka ogłosił konkurs na projekt zagospodarowania placu Starego Rynku. Wybrane projekty przedstawiono płocczanom, opinie których uwzględniono w zwycięskim projekcie przeznaczonym do realizacji inwestycji. Równocześnie w przeprowadzonej wśród mieszkańców ankiecie „Mieszkańcy Płocka o mieście i jego problemach" potwierdziła się opinia, iż Stare Miasto jest postrzegane jako zasadniczy, materialny element tożsamości lokalnej i potencjalne miejsce zamieszkania.

Analiza sytuacji przestrzennej, mieszkaniowej, środowiskowej i społecznej Śródmieścia, przeprowadzona w 2005 r. wskazała na potrzebę podjęcia dalszych działań, zmierzających do poprawy jakości życia na omawianym obszarze, a tym samym poprawy wizerunku całego miasta Płocka, jego

[1] Dane z 2002 roku

atrakcyjności turystycznej, gospodarczej i inwestycyjnej. W latach 2005 – 2006 działania rewitalizacyjne skoncentrowane zostały na obszarze obejmującym Stare Miasto (ograniczone ulicami St. Okrzei, J. Kwiatka, Teatralną, Skarpą Wiślaną i grodem Bolesława Chrobrego z X w. na Wzgórzu Tumskim), Przedmieście Bielskie (pomiędzy ulicami J. Kwiatka, Spacerową, Królewiecką, 1 – go Maja i H. Sienkiewicza) oraz Miasto Klasycystyczne (ośrodkiem jest plac Obrońców Warszawy, granice wyznaczają ulice Tumska, H. Sienkiewicza, Misjonarska, Kościuszki). Powierzchnia niniejszego obszaru wynosi: ok. 73 ha. Na powyższym terenie panowała najtrudniejsza sytuacja przestrzenna i gospodarczo-społeczna.

W latach 2005-2007 przeprowadzony został remont ulicy Tumskiej - głównego deptaka prowadzącego na Stare Miasto. II i III etap prac pn. **„Przebudowa i modernizacja ul. Tumskiej wraz z infrastrukturą w Płocku – etap II i III”** otrzymał dofinansowanie w wysokości 2.917.361,67 PLN ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, na podstawie umowy Nr Z/2.14/III/3.3.1/1552/05/U/99/06 podpisanej w dniu 31.10.2006 roku. Celem projektu była aktywizacja rozwoju społeczno – gospodarczego w rejonie rewitalizowanej ulicy Tumskiej poprzez zachęcanie do rozwijania nowych form aktywności gospodarczej generujących miejsca pracy oraz oferowanie infrastruktury do prowadzenia działalności dostosowanej do potrzeb nowych przedsiębiorstw, przy równoczesnej trosce o ochronę środowiska naturalnego warunkującego zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. W ramach projektu m.in. przebudowano infrastrukturę techniczną, położono nawierzchnię z kostki brukowej i płyt granitowych, wykonano nowe elementy małej architektury.

Całkowita wartość projektu – 22.169.261,18 PLN

Okres realizacji projektu: 28.02.2006 - 15.03.2007

W lutym 2008 r. zakończyła się realizacja drugiego unijnego projektu związanego z ulicą Tumską - „ADHOC - Rozwój Historycznych Starówek w Środkowej i Wschodniej Europie dostosowany do Społecznych i Demograficznych Zmian”. Projekt ten otrzymał dofinansowanie w kwocie 87.766,50 EURO z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIB CADSES na podstawie umowy podpisanej w dniu 14.07.2006 r. Zasadniczym celem działań miasta Płocka w ramach projektu było przywrócenie prestiżu ulicy Tumskiej, nadanie jej charakteru „salonu miejskiego” z funkcją handlową, gastronomiczną i turystyczną wraz z wyodrębnieniem miejsc odpoczynku, spotkań i imprez kulturalnych. Celem projektu ADHOC było doprowadzenie do sytuacji, w której właściciele przeprowadzą prace remontowo – modernizacyjne i adaptacyjne kamienic stanowiących pierzeję ul. Tumskiej. W ramach projektu ADHOC Urząd Miasta Płocka przeprowadził szczegółowe analizy i badania nieruchomości

przy ul. Tumskiej oraz przygotował koncepcje architektoniczno-przestrzenne zagospodarowania ulicy oraz aranżacji wybranych podwórek.

Wzgórze Tumskie to ulubione miejsce mieszkańców miasta i najlepszy punkt widokowy. Od zawsze kojarzone jest z katedrą, opactwem pobenedyktyńskim, Amfiteatrem.

W 2008 r. Kuria Diecezjalna Płocka zakończyła realizację projektu pn. **„Przebudowa opactwa pobenedyktyńskiego oraz oficyny przy domu Pod Trąbami na Wzgórzu Tumskim w Płocku”** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej oraz środków krajowych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Działanie 1.4 Rozwój turystyki i kultury. Projekt składał się z dwóch głównych elementów:

1. Gruntowny remont budynku opactwa pobenedyktyńskiego w celu przywrócenia mu świetności i przystosowania do pełnienia funkcji Muzeum Diecezjalnego. Zakres prac objął m.in. wymianę okien, izolacji, tynków, wszystkich instalacji, pomalowanie elewacji, zaadoptowanie pomieszczeń na potrzeby muzeum, zagospodarowanie dziedzińca oraz dostosowanie całego obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.
2. Przebudowa i rozbudowa oficyny przy domu Pod Trąbami - objęła rozbiórkę części nadziemnej i nadbudowę na gotyckich piwnicach obiektu dostosowanego do obecnej zabudowy, rozbiórkę budynków gospodarczych i garaży, restaurację i rewitalizację zabytkowych gotyckich piwnic pod oficyną, a także zagospodarowanie dziedzińca.

Całkowita wartość projektu: 6 433 448,00 zł, w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: 4 825 086,00 zł

W 2008 r. w miejscu starego Amfiteatru powstał nowy obiekt, większy i co najważniejsze bardziej nowoczesny. Scena ma ponad 200 metrów kwadratowych powierzchni. W budynku zaplecza znajdują się garderoby dla artystów, biura, sanitariaty. Nowy obiekt może jednorazowo pomieścić około 3,5 tysiąca widzów, a na zapleczu może przebywać nawet 200 artystów i 30 osób z obsługi technicznej.

Osiedla Dworcowa i Kochanowskiego

Tab. 35. Wybrane dane statystyczne za rok 2006:

Wyszczególnienie	Dworcowa	Kochanowskiego	Płock
Powierzchnia	0,48 km^2	0,50 km^2	88,06 km^2
Liczba ludności	4 900	10 283	127 224
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	196	256	5 371
Liczba osób w wieku produkcyjnym	4296	6 810	85 448
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej	73	209	8 917
Liczba przestępstw	236	165	4 307
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	705	931	12 239
Liczba budynków mieszkalnych[1]	203	410	7 387
w tym wybudowane przed 1989 r.	186	372	5 875

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: MOPS w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Powiatowy Urząd Pracy w Płocku, Oddział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Płocka, Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Płocku, Wydział Geodezji i Katastru Urzędu Miasta Płocka, Narodowy Spis Powszechny, Komenda Miejska Policji w Płocku

Osiedla Dworcowa i Kochanowskiego powstały w wyniku podziału Osiedla Mickiewicza, którego budowa posuwała się od strony ul. Bielskiej. Stopniowo między sady i domki jednorodzinne wkraczały bloki. Do dziś zresztą gdzieniegdzie można znaleźć zagubione drzewa owocowe. Budowa zaczęła się ponad 40 lat temu od osiedla Kochanowskiego (niektóre z pierwszych domów budowano wtedy razem ze schronami przeciwlotniczymi), skończyła po 20 latach w rejonie ulic Otolińska i Chopina. Ostatnie bloki powstały w latach 90-tych. Cechą charakterystyczną osiedla jest przeplatanie się wielopiętrowych bloków z domkami jednorodzinnymi na małych działkach.

[1] Dane z 2002 roku

Osiedla Dobrzyńska, Skarpa

Tab. 36. Wybrane dane statystyczne za rok 2006

Wyszczególnienie	Dobrzyńska	Skarpa	Płock
Powierzchnia	0,44 km^2	1,28 km^2	88,06 km^2
Liczba ludności	11 330	10 100	127 224
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	777	386	5 371
Liczba osób w wieku produkcyjnym	6 572	6 677	85 448
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej	887	269	8 917
Liczba przestępstw	291	87	4 307
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	662	790	12 239
Liczba budynków mieszkalnych[1]	115	462	7 387
w tym wybudowane przed 1989 r.	113	369	5 875

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: MOPS w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Powiatowy Urząd Pracy w Płocku, Oddział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Płocka, Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Płocku, Wydział Geodezji i Katastru Urzędu Miasta Płocka, Narodowy Spis Powszechny, Komenda Miejska Policji w Płocku

Osiedla powojenne, tzw. „Nowego Centrum".

W 1962 r. rozpoczęła się realizacja szerokiego programu budownictwa metodą wielkoblokową na terenie osiedla Dobrzyńska między centrum, aleją Kobylińskiego, ulicą Dobrzyńską i jarem Brzeźnicy w oparciu o wyłonioną w drodze konkursu nowatorską koncepcję urbanistyczną przygotowaną przez architektów Tadeusza Kobylańskiego i Jadwigę Grębecką. Trudności związane z realizacją eksperymentalnego projektu, rezygnacja z wielu elementów wyposażenia wnętrz, konieczność utrzymania wysokiego tempa budowy, brak doświadczenia przedsiębiorstw wykonawczych, wreszcie nie zawsze właściwa eksploatacja sprawiły, że efekty uzyskane w pierwszej części osiedla nie były w pełni zadowalające.

Północna część nie zabudowanego terenu nad jarem przeznaczona została dla obiektów Filii Politechniki Warszawskiej; na zachodzie rozszerzono tereny zabudowy jednorodzinnej osiedla Skarpa A. W sąsiedztwie, w latach 1968-1972, wzniesiono grupę pięciokondygnacyjnych budynków hoteli robotniczych dla pracowników Petrobudowy oraz kilka budynków wielorodzinnych.

Około 1964 r. nad jarem Brzeźnicy po południowej stronie ulicy Dobrzyńskiej rozpoczęto budowę osiedla Skarpa B, gdzie nowe budynki wielorodzinne uzupełniają tu istniejącą luźną zabudowę indywidualną.

[1] Dane z 2002 roku

W latach 1984 – 1985 na niezabudowanych terenach pomiędzy budynkami Politechniki Warszawskiej a Osiedlem Skarpa A wybudowano na potrzeby powodzian 13 wielorodzinnych budynków komunalnych pod nazwą Osiedle Miodowa – Jar. Obecny stan techniczny budynków wskazuje na konieczność podjęcia działań rewaloryzacyjnych (budynki zawierają szkodliwe dla zdrowia i życia mieszkańców elementy wykonane z azbestu). Rewitalizacja tego osiedla powinna doprowadzić do poprawy funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz stworzenia nowego wizerunku osiedla jako miejsca atrakcyjnego do osiedlania i prowadzenia działalności.

Osiedle Łukasiewicza

Tab. 37. Wybrane dane statystyczne za rok 2006:

Wyszczególnienie	Łukasiewicza	Płock
Powierzchnia	8,06 km^2	88,06 km^2
Liczba ludności	13 670	127 224
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	302	5 371
Liczba osób w wieku produkcyjnym	8 278	85 448
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej	305	8 917
Liczba przestępstw	180	4 307
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	1 193	12 239
Liczba budynków mieszkalnych[1]	72	7 387
w tym wybudowane przed 1989 r.	71	5 875

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: MOPS w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Powiatowy Urząd Pracy w Płocku, Oddział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Płocka, Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Płocku, Wydział Geodezji i Katastru Urzędu Miasta Płocka, Narodowy Spis Powszechny, Komenda Miejska Policji w Płocku

Osiedle powojenne, tzw. „Nowego Centrum" łączące funkcję mieszkalną z przemysłową.

Budowę osiedla mieszkaniowego rozpoczęła Płocka Spółdzielnia Mieszkaniowa w 1969 r. w oparciu o projekt architekta Tadeusza Majewskiego. Uprzemysłowiona technologia narzuciła sztywny układ przestrzenny zespołu pięciokondygnacyjnych budynków otaczających grupę jedenastokondygnacyjnych budynków punktowych, wkomponowanych w zieleń.

Realizację dzielnicy przemysłowej – Kostrogaj rozpoczęto w latach 60 – tych od budowy ul. Przemysłowej. Funkcja przemysłowa Kostrogaju jest zachowana do dziś. Nadal funkcjonuje tu wiele firm np. Płockie Zakłady Drobiarskie „SADROB" S.A. oraz wiele drobnych zakładów przemysłowych, hurtowni, magazynów, itp.

[1] Dane z 2002 roku

W ostatnich latach wykonano przebicie ul. Przemysłowej do ul. Tysiąclecia oraz powstało Centrum Handlowe „Echo". W kwartale ulic: Tysiąclecia – Rembielińskiego – Gawareckiego – Przemysłowa miejska spółka Rynex prowadzi Płockie Centrum Handlowe o powierzchni 20.000 m^2. W 2007 r. przystąpiono do budowy galerii handlowej.

Osiedle Międzytorze

Tab. 38. Wybrane dane statystyczne za rok 2006:

Wyszczególnienie	Międzytorze	Płock
Powierzchnia	0,90 km^2	88,06 km^2
Liczba ludności	8 100	127 224
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	207	5 371
Liczba osób w wieku produkcyjnym	4 280	85 448
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej	100	8 917
Liczba przestępstw	114	4 307
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	649	12 239
Liczba budynków mieszkalnych[1]	244	7 387
w tym wybudowane przed 1989 r.	222	5 875

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: MOPS w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Powiatowy Urząd Pracy w Płocku, Oddział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Płocka, Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Płocku, Wydział Geodezji i Katastru Urzędu Miasta Płocka, Narodowy Spis Powszechny, Komenda Miejska Policji w Płocku

Osiedle powojenne, realizowane w II poł. lat 70 – tych XX w. w technologii „wielka płyta", według projektu architekta Jerzego Kuleszy. Głównym realizatorem „Międzytorza" było Płockie Przedsiębiorstwo Budownictwa Uprzemysłowionego.

W dekadzie 1980 – 1989 budowę osiedla kontynuował Płocki Kombinat Budowlany. W tym czasie powstał zespół kompleksów domów przy ul. Gierzyńskiego według koncepcji architekta J. Łabuza i inż. P. Malinowskiego.

Osiedle dzieli się na dwie części. Właściwe Międzytorze to fragment położony w trójkącie między ul. Otolińską a al. Piłsudskiego i torami. Ale jest także tzw. Zatorze - fragment, który leży "za torami" przy ul. Dobrowolskiego i Gintera. Fatalne położenie Międzytorza spowodowało, że od początku pełniło ono rolę typowej sypialni. Osiedle stanowi układ przestrzenny zabudowy składającej się z zespołów budynków jedenastopiętrowych i czteropiętrowych.

Na osiedlu mieszkaniowym znajduje się fabryka Levi'sa oraz teren po dawnym Zakładzie

[1] Dane z 2002 roku

Dziewiarskim COTEX, którego budowę rozpoczęto po 1970 r. Realizatorem inwestycji była PETROBUDOWA. Zakłady składały się z wielkiej, kilkupiętrowej hali produkcyjnej z własną, wolnostojącą kotłownią parową, oczyszczalnią ścieków, własną studnią wody „oligoceńskiej". Fabryka zatrudniała około 2.800 osób, w tym ponad 70 % kobiet.

Kłopoty finansowe zakładu rozpoczęły się po 1990 r. w związku ze wzrastającym zadłużeniem. Na początku XXI w. zakład postawiono w stan likwidacji. Na bazie majątku firmy powstała spółka Cotex z o.o. Po krótkim czasie funkcjonowania spółka upadła, a jej miejsce zajęła Cotex – Pol. Majątek dawnych zakładów został w większości sprzedany. Powstały tam nowe firmy prywatne.

Dawny biurowiec zakładów zakupiła jedna ze spółek Zakładu Energetycznego w Płocku. Na bazie dawnej Przychodni Zakładowej powstało Hospicjum im. Urszuli Ledóchowskiej.

Osiedle Radziwie

Tab. 39. Wybrane dane statystyczne za rok 2006:

Wyszczególnienie	Radziwie	Płock
Powierzchnia	2,7 km^2	88,06 km^2
Liczba ludności	3 700	127 224
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	128	5 371
Liczba osób w wieku produkcyjnym	2 335	85 448
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej	170	8 917
Liczba przestępstw	104	4 307
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	412	12 239
Liczba budynków mieszkalnych[1]	1 027	7 387
w tym wybudowane przed 1989 r.	876	5 875

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: MOPS w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Powiatowy Urząd Pracy w Płocku, Oddział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Płocka, Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Płocku, Wydział Geodezji i Katastru Urzędu Miasta Płocka, Narodowy Spis Powszechny, Komenda Miejska Policji w Płocku

Radziwie to jedno z lewobrzeżnych osiedli miasta. Przyłączone zostało do Płocka w 1923 r. W okresie międzywojennym na nabrzeżu wiślanym Radziwia urządzono port handlowy (1927 r.). W czasie II wojny światowej Radziwie – jako dzielnica Płocka zostało wcielone do III Rzeszy. Okupanci rozbudowali port oraz zapoczątkowali budowę stoczni, w której produkowano kadłuby łodzi podwodnych dla wojsk niemieckich.

[1] Dane z 2002 roku

Dalsza rozbudowa stoczni przypadła na lata powojenne. Płocka Stocznia Rzeczna stała się jedną z największych stoczni rzecznych w kraju, gdzie budowano różnego rodzaju obiekty pływające (pchacze, barki, holowniki, lodołamacze, motorowce, koszarki, itp.).

Powierzchnia znajdującego się obok portu rzecznego wynosi 45 ha, z czego 12 ha stanowi lustro wody. Port posiada pięć basenów. Tereny przyległe obejmują 83 ha wraz z nabrzeżami, dźwigami i innymi urządzeniami do przeładunku towarów z barek.

Okres prosperity stoczni trwał właściwie do przełomu 1981/82 r. W końcu lat 90 – tych stocznia borykała się z kłopotami finansowymi oraz przeżywała trudny okres restrukturyzacji i przekształceń własnościowych. W lipcu 1998 roku w wyniku połączenia kapitałów i doświadczeń znanych polskich firm Centromor S.A. z Gdańska i Mostostal Płock S.A. z Płocka, przejmując majątek dawnej Płockiej Stoczni Rzecznej, powstała spółka z ograniczoną odpowiedzialnością o nazwie CENTROMOST Stocznia Rzeczna w Płocku.

W latach 80 – tych XX w. na terenie Radziwia prowadzono budowę Zakładów Mleczarskich. Inwestycję zaniechano, pomimo wykonania ok. 80 % robót.

W latach 90 – tych XX w. wybudowano kanalizację i oczyszczalnie ścieków. Po wprowadzeniu reformy oświaty w 1998 r. wybudowano gimnazjum – szkoła została zbudowana kosztem 6 milionów złotych. Ma zaspokajać potrzeby edukacyjne wszystkich osiedli lewobrzeżnych Wisły.

Na przełomie XX/XXI w. wybudowano ulicę Portową oraz rondo im. Jana Marka Lajurdie. Inwestycje w znacznym stopniu rozwiązały problemy komunikacji oraz poprawiły warunki bezpieczeństwa.

Aktualnie, omawiany obszar nie posiada planu zagospodarowania przestrzennego, jednakże zgodnie z zapisami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Płocka, Radziwie przewidywane jest jako osiedle o wiodącej funkcji mieszkaniowej. Rozważa się możliwość wprowadzenia na sąsiadujące ze stocznią tereny funkcji sportowej (dla potrzeb żeglarstwa), natomiast teren mleczarni przeznaczony jest do modernizacji z wprowadzeniem funkcji usługowo – technicznych.

Osiedle Tysiąclecia

Tab. 40. Wybrane dane statystyczne za rok 2006:

Wyszczególnienie	Tysiąclecia	Płock
Powierzchnia	0,18 km^2	88,06 km^2
Liczba ludności	6 100	127 224
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	156	5 371
Liczba osób w wieku produkcyjnym	3 545	85 448
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej	143	8 917
Liczba przestępstw	24	4 307
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	469	12 239
Liczba budynków mieszkalnych[1]	34	7 387
w tym wybudowane przed 1989 r.	32	5 875

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: MOPS w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Powiatowy Urząd Pracy w Płocku, Oddział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Płocka, Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Płocku, Wydział Geodezji i Katastru Urzędu Miasta Płocka, Narodowy Spis Powszechny, Komenda Miejska Policji w Płocku

Osiedle powojenne, zwane wcześniej „Centrum Północ".

Do realizacji został przyjęty projekt zespołu architektów: Stefana Putowskiego i Tadeusza Zielińskiego, przewidujący w północnej części terenu miasta budownictwo mieszkaniowe z lokalami usługowymi wzdłuż alei Kobylińskiego. Ostateczna wersja projektowanego osiedla, opracowana przez architekta Tadeusza Majewskiego, odbiega zasadniczo od opracowania konkursowego. Budowa części północnej osiedla Tysiąclecia trwała od 1964 do 1972 r. Przestrzenie między zabudową osiedla wykorzystano na place zabaw i basen kąpielowy dla dzieci oraz boiska sportowe.

Osiedle realizowała Płocka Spółdzielnia Mieszkaniowa.

[1] Dane z 2002 roku

Osiedle Trzepowo

Tab. 41. Wybrane dane statystyczne za rok 2006:

Wyszczególnienie	Trzepowo	Płock
Powierzchnia	0,49 km^2	88,06 km^2
Liczba ludności	390	127 224
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	12	5 371
Liczba osób w wieku produkcyjnym	493	85 448
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej	29	8 917
Liczba przestępstw	6	4 307
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	241	12 239
Liczba budynków mieszkalnych[1]	113	7 387
w tym wybudowane przed 1989 r.	95	5 875

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: MOPS w Płocku, Miejski Zeszyt Statystyczny Nr 14, Powiatowy Urząd Pracy w Płocku, Oddział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Płocka, Urząd Statystyczny w Warszawie Oddział w Płocku,Wydział Geodezji i Katastru Urzędu Miasta Płocka, Narodowy Spis Powszechny, Komenda Miejska Policji w Płocku

Trzepowo, dawniej „Cerepowo", położone jest nad rzeką Brzeźnicą. W XIII w. było wsią i folwarkiem w gminie Brwilno i powiecie płockim. Wieś posiadała wówczas własny kościół drewniany i karczmę, 32 dymy, 338 mieszkańców, 776 morgów. Miejscowość została wymieniona w dokumencie wystawionym w dniu 5 kwietnia 1361 roku przez Kazimierza Wielkiego, na mocy którego jej ziemie zostały podarowane miastu Płock. W XVI w. na mocy dokumentu erekcyjnego został wybudowany obecny kościół parafialny w Trzepowie. Jego fundatorami byli prawdopodobnie arcybiskupi gnieźnieńscy. W 1827 r. wieś należała do sukcesorów Fuhrmana.

W 1961 r. Trzepowo zostało przyłączone do granic administracyjnych miasta Płocka.

Do lat 90 – tych XX w. Płock pełnił rolę ośrodka obsługi rolnictwa dla obszaru całego województwa płockiego. We wschodnich terenach osiedla Trzepowo mieściły się instytucje centralne dla województwa z zakresu obsługi rolnictwa, zaopatrzenia i zbytu artykułów rolnych, upowszechniania i wdrażania oświaty rolniczej (Wojewódzki Ośrodek Postępu Rolniczego, Technikum Rolnicze - obecnie funkcjonujące w Górach).

Plan zagospodarowania przestrzennego z 1984 r. określał obszar osiedla jako tereny pod uprawy rolne oraz ośrodek obsługi rolniczej i zwierzęcej. Istniejąca zabudowa ma charakter zagrodowy. Wymaga przekształceń na zabudowę rzemieślniczo – produkcyjno – składową.

[1] Dane z 2002 roku

Rozdział III.
Misja, cel ogólny i cele szczegółowe Programu Rewitalizacji Miasta

Misją Lokalnego Programu Rewitalizacji (LPR) jest kompleksowa odnowa wytypowanych do rewitalizacji obszarów miasta w aspektach infrastrukturalno – przestrzennym, gospodarczym i społecznym, która ma prowadzić do wzmocnienia potencjału rozwojowego miasta Płocka, jako ośrodka równoważenia rozwoju oraz historycznej stolicy Mazowsza, chroniącego walory przyrodniczo – krajobrazowe oraz lokalne dziedzictwo kulturowo – historyczne, dbającego o wysoką jakość życia mieszkańców.

Cel ogólny LPR - odnowa zdegradowanych i zagrożonych marginalizacją obszarów miasta

Cel ogólny będzie realizowany przez następujące cele szczegółowe, które dotyczą każdej z koniecznych do uwzględnienia w procesie rewitalizacji miasta sfer: społecznej, gospodarczej i przestrzennej (infrastrukturalnej):

1. ochrona obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym
2. poprawa jakości i dostępności do infrastruktury o charakterze społeczno – edukacyjnym
3. rozwój infrastruktury dla celów turystycznych, rekreacyjnych i kulturalnych
4. zagospodarowanie i modernizacja przestrzeni publicznych
5. przywrócenie mieszkańcom Płocka pełnowartościowych terenów zielonych, miejsc rekreacji
6. zapobieganie przestępczości i poprawa bezpieczeństwa
7. poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego, estetyki przestrzeni publicznych
8. odnowa zdekapitalizowanych zasobów mieszkaniowych
9. przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, w tym marginalizacji i wykluczeniu społecznemu
10. rozwój infrastruktury technicznej
11. poprawa jakości środowiska
12. tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości

Silna kumulacja negatywnych czynników o charakterze społecznym, gospodarczym i przestrzennym na wyznaczonych obszarach kryzysowych stwarza zagrożenie zahamowania rozwoju społeczno-gospodarczego miasta, a także wpływa na utrudnione warunki życia mieszkańców.

Rozdział IV. Rewitalizacja w ujęciu projektowym

Wykaz projektów realizowanych w latach 2007-2013 w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji zawiera załącznik nr 1 do Programu:

- Tabela 1 – Działania rewitalizacyjne planowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego
- Tabela 2 – Działania rewitalizacyjne realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
- Tabela 3 – Działania rewitalizacyjne realizowane w ramach dotacji z Budżetu Miasta Płocka
- Tabela 4 – Pozostałe działania rewitalizacyjne realizowane w ramach LPR.

Opisy szczegółowe projektów planowanych do realizacji z wykorzystaniem środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach *RPO WM, Priorytet V. Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu, Działanie 5.2 Rewitalizacja miast* zawiera załącznik nr 2 do Programu.

W procesie rewitalizacji wszelkie działania techniczne muszą być podporządkowane nadrzędnym celom społeczno – gospodarczym. W poprzednim okresie programowania na terenie miasta zrealizowano następujące tzw. projekty „miękkie" współfinansowane ze środków funduszy europejskich:

- **„ADHOC Rozwój Historycznych Starówek w Środkowej i Wschodniej Europie dostosowany do Społecznych i Demograficznych Zmian"**

  Cel projektu - modelowy rozwój i implementacja innowacyjnych rozwiązań dostosowanych do wymogów teraźniejszości odnowy zabytkowych starówek. Działania te dotyczą odnowy starówek zgodnie z wymogami konserwatorskimi i utrzymania ich w możliwie oryginalnym stanie, jak również strategicznego dostosowania zabudowy historycznej do zmieniających się warunków demograficznych i społecznych, tworząc przy tym podstawę do długotrwałego wykorzystania przestrzeni starówki.

  Całkowita wartość projektu dla Miasta Płocka - 115.776 EURO

  Miasto Płock w ramach projektu otrzymało dofinansowanie w kwocie 87.766,50 EURO z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIB CADSES na podstawie umowy podpisanej w dniu 16.06.2006 roku.

  Okres realizacji projektu: 15.10.2004 – 28.02.2008

- **„EuRoB II – Instytucjonalizacja Europejskiego Szlaku Gotyku Ceglanego (EuRoB) – marketing inspirowanego kulturą i historią turystycznego szlaku dziedzictwa gotyku ceglanego oraz związanych z nim ofert kulturalnych"**

Cel projektu - Utworzenie samodzielnej instytucji zarządzającej Europejskim Szlakiem Gotyku Ceglanego po roku 2007, kiedy to dobiega końca współfinansowanie projektu przez Unię Europejską.

Całkowita wartość projektu dla Miasta Płocka - 20.000 EURO

Projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 15.000 EURO ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Sąsiedztwa INTERREG III B Region Morza Bałtyckiego, na podstawie umowy Nr 131/OPZ/Z/1621/05 podpisanej w dniu 30.09.2005 roku.

Okres realizacji projektu: styczeń 2005 – grudzień 2007

- **"Od bierności do aktywności"**

  Cel projektu - Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i wykluczenia społecznego wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym i umiarkowanym.

  Całkowita wartość projektu - 670.144,80 PLN

  Projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 481.230,98 PLN ze środków Unii Europejskiej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich na podstawie umowy Nr 41/WUE/0066/III/05/F podpisanej w dniu 18.11.2005 roku.

  Okres realizacji projektu: 18.11.2005 – 31.03.2008

- **„SOCRATES – COMENIUS AKCJA 1" -** Projekt współfinansowany w 71,81% kosztów wydatków kwalifikowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 828 EURO przyznane przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu Socrates z siedzibą w Warszawie na podstawie umowy Nr 06/CCS/06-0079 podpisanej w dniu 26.10.2006 roku.

  Całkowity koszt projektu - 828 EURO

  Okres realizacji projektu: 02.11.2006 - 05.11.2006 – Seminarium kontaktowe

  Cel projektu: Zadaniem programu SOCRATES jest rozszerzenie współpracy europejskiej w dziedzinie edukacji. Seminarium kontaktowe, którego tematem było „Storytelling" odbyło się w Nyborg w Danii. Uczestnicy seminarium reprezentowali różne kraje i kultury. Poprzez prezentowanie i dzielenie się narodowymi legendami uczniowie i nauczyciele pogłębiali swoją wiedzę dotyczącą kultury pozostałych krajów partnerskich, poznali historię, tradycję, folklor, wartości społeczne. W ramach seminarium opracowano kalendarz wizyt i raportów. Ustalono, która szkoła będzie koordynatorem całej grupy.

- **„Światełko w tunelu EFS"**

  Cel projektu - Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego i promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka. Projekt adresowany był do

osób długotrwale bezrobotnych tj. powyżej 24 miesięcy od ostatniej rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy, korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pracowników MOPS w Płocku.

Całkowita wartość projektu - 945.330 PLN

Projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 756.264 PLN ze środków Unii Europejskiej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich na podstawie umowy Nr DWF_2_1.5_184 podpisanej w dniu 25.04.2006 roku.

Okres realizacji projektu: 01.05.2006 – 31.10.2007

- **„Szkoła marzeń" -** Projekt współfinansowany w 75% kosztów wydatków kwalifikowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 80.075,00 zł. ze środków Unii Europejskiej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 na podstawie umowy nr MZ-3-0298 podpisanej w dniu 18.10.2006 roku.

  Okres realizacji projektu: 18.10. 2005 – 14.10.2006

  Cel projektu: Projekt skierowany był głównie do uczniów gimnazjów i III Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Dąbrowskiej, zamieszkałych poza miastem, z obszarów wiejskich, aby zwiększyć ich motywację do nauki oraz szanse edukacyjne. W ramach projektu zorganizowano szereg zajęć wyrównawczych z przedmiotów: chemia, fizyka, języki obce, otoczono opieką dyslektyków poprzez systematyczną reedukację prowadzoną przez psychologów i pedagogów. W zakresie pomocy w kształtowaniu własnej kariery stworzono na terenie szkoły Szkolny Ośrodek Kariery i prowadzono systematyczne zajęcia na temat proorientacji zawodowej oraz intensywne warsztaty informatyczne, poszerzające umiejętności uczniów.

Na terenach wyznaczonych do rewitalizacji niezależnie od zapisów niniejszego Programu osoby prywatne, instytucje, przedsiębiorcy realizują projekty, które przyczyniają się do rewitalizacji zdegradowanych obszarów.

Rozdział V. Finansowanie projektów rewitalizacyjnych

Projekty wpisane do niniejszego Programu będą finansowane z:

- Budżetu Miasta Płocka,
- Miejskiego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska,
- bezzwrotnych środków zewnętrznych,
- zwrotnych środków zewnętrznych (kredyty komercyjne itp.)
- środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej
- innych, w tym ze środków prywatnych.

W przypadku projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego, Działanie 5.2 Rewitalizacja miast maksymalny udział środków UE w wydatkach kwalifikowanych na poziomie projektu wynosi 85% lub na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej (w przypadku wystąpienia pomocy publicznej). Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi:

- 3 % - dla jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych, gdy nie występuje pomoc publiczna
- 15% - dla pozostałych beneficjentów, gdy nie występuje pomoc publiczna
- 40% - w przypadku udzielania pomocy de minimis na poziomie wynikającym z właściwego programu pomocy publicznej.

Projekty rewitalizacyjne podejmowane przez prywatnych inwestorów będą mogły uzyskać dofinansowanie z Budżetu Miasta Płocka w ramach przyznawanych przez Radę Miasta Płocka dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie miasta Płocka zgodnie z Uchwałą Nr 229/XVI/07 Rady Miasta Płocka z dnia 27 listopada 2007 r. Przyznanie dofinansowania jest uzależnione od złożenia odrębnego wniosku o udzielenie dotacji.

Wpisując projekt do LPR Rada Miasta Płocka nie gwarantuje środków na jego realizację, lecz jedynie daje szansę na spełnienie dodatkowych warunków formalnych, w przypadku ubiegania się przez wnioskodawcę o środki z funduszy strukturalnych UE na jego realizację.

Część V.

Wdrażanie, realizacja, monitorowanie i aktualizacja Programu Rewitalizacji

Rozdział I.
System wdrażania, monitorowania i oceny Programu Rewitalizacji

1. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka przyjmowany jest i aktualizowany uchwałą Rady Miasta Płocka.
2. W celu wdrażania i monitorowania Programu Prezydent Miasta Płocka w drodze zarządzenia powoła Komitet Monitorujący.
3. W pracach Komitetu Monitorującego mogą brać udział eksperci w dziedzinie rewitalizacji.
4. Funkcję Koordynatora ds. Rewitalizacji pełni Zespół Rewitalizacji Miasta Wydziału Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miasta Płocka.
5. Do zadań Koordynatora ds. Rewitalizacji należy:
   - ✓ przyjmowanie wniosków o wpisanie projektu do LPR
   - ✓ przygotowywanie projektów aktualizacji LPR
   - ✓ opracowywanie polityki rewitalizacji Miasta
   - ✓ wyznaczanie potencjalnych obszarów rewitalizacji
   - ✓ koordynacja Programu na obszarze Płocka
   - ✓ inicjowanie i organizowanie przedsięwzięć informacyjnych i promocyjnych dotyczących zamierzeń rewitalizacyjnych
   - ✓ monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności realizacji Programu
   - ✓ sporządzanie raportów okresowych oraz raportu końcowego z realizacji Programu
   - ✓ współpraca z realizatorami projektów
   - ✓ współpraca z partnerami społecznymi i gospodarczymi
   - ✓ współpraca z administracją rządową oraz samorządową w zakresie wykorzystania funduszy strukturalnych na projekty rewitalizacyjne
   - ✓ inicjowanie i koordynacja wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków zewnętrznych, w szczególności z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej
   - ✓ dokonywanie wieloaspektowych analiz Miasta pod kątem identyfikacji zjawisk

kryzysowych i ich przyczyn w sferze przestrzennej, ekonomicznej, socjalnej i kulturowej.

6. Realizatorami projektów zapisanych w Programie, wykonywanych ze środków Budżetu Miasta Płocka będą:
   - ✗ komórki organizacyjne Urzędu Miasta Płocka
   - ✗ jednostki organizacyjne Miasta Płocka
   - ✗ inne podmioty, pod warunkiem uzyskania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane zgodnie z Uchwałą Nr 229/XVI/07 Rady Miasta Płocka z dnia 27 listopada 2007 r.
7. Realizatorami projektów zapisanych w Programie, realizowanych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach Priorytetu V, Działanie 5.2. Rewitalizacja miast będą, zgodnie z zapisami Uszczegółowienia do RPO WM:

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,
- jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną,
- instytucje kultury,
- szkoły wyższe,
- organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych,
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS,
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną,
- przedsiębiorcy działający w partnerstwie publiczno-prywatnym.

W celu oceny postępu realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów i zadań inwestycyjnych w ramach Programu Rewitalizacji prowadzony będzie monitoring finansowo – rzeczowy w postaci raportów okresowych. Raporty okresowe będą przygotowywane przez Koordynatora ds. Rewitalizacji w oparciu o raporty cząstkowe przedkładane przez podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów.

Rozdział II. Wskaźniki produktów i rezultatów

Realizacja projektów wpisanych do Programu Rewitalizacji będzie monitorowana na poziomie następujących wskaźników: produktu i rezultatu.

Nazwa wskaźnika	Jed. miary
Wskaźniki produktu:	
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych	szt.
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele kulturalne/turystyczne	szt.
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele społeczne	szt.
Liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele edukacyjne	szt.
Liczba budynków poddanych renowacji	szt.
Liczba obiektów zmodernizowanych z przeznaczeniem na cele kulturalne/turystyczne	szt.
Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	szt.
Liczba projektów dotyczących porządkowania publicznej przestrzeni miejskiej	szt.
Liczba odnowionych budynków mieszkalnych	szt.
Liczba budynków mieszkalnych zaadaptowanych na mieszkania chronione (socjalne)	szt.
Wskaźniki rezultatu:	
Liczba utworzonych miejsc pracy na obszarach rewitalizowanych, w tym kobiety	osoby
Powierzchnia obszarów poddanych rewitalizacji	m^2
Liczba osób korzystająca z obiektów poddanych rewitalizacji	osoby

Poprzez powyższe wskaźniki rozumie się:

1. Produkt – bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami (długość drogi, oddana do użytku powierzchnia itp.)

2. Rezultat – bezpośredni wpływ zrealizowanego produktu na otoczenie społeczno – ekonomiczne uzyskany natychmiast po zakończeniu projektu (liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej, stworzenie nowych miejsc pracy itp.)

Rozdział III. System okresowej aktualizacji Programu

Przygotowanie i realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji odbywa i odbywać się będzie przy współudziale partnerów społeczno-gospodarczych. Koordynator ds. Rewitalizacji opracowujący aktualizację Programu informuje partnerów społeczno-gospodarczych o ww. aktualizacji, planowanym terminie oraz zakresie jej przeprowadzenia. W wyznaczonym terminie każdy będzie mógł wyrazić opinię nt. przygotowywanej aktualizacji. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznaczać będzie rezygnację z prawa jej wyrażenia.

Aktualizacja Programu na poziomie operacyjnym

Celem aktualizacji jest identyfikacja nowych projektów, które mogą być realizowane na obszarach objętych rewitalizacją oraz aktualizacja zapisów dotyczących projektów już wpisanych.

Wpisanie nowego projektu do Programu oraz aktualizacja danych dotyczących projektów już wpisanych odbywać się będzie na podstawie wniosku do LPR złożonego za pośrednictwem Zespołu Rewitalizacji Miasta Wydziału Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miasta Płocka w terminach do dnia: 10 marca, 10 maja, 10 sierpnia, 10 listopada w latach realizacji Programu. Wzór wniosku stanowi załącznik nr 3 do niniejszej Programu.

Aktualizacja Programu na poziomie strategicznym

Celem aktualizacji jest dokonywanie wyborów o charakterze strategicznym, wypracowanie kierunków rozwoju procesu rewitalizacji. Ustalenie aktualnych potrzeb oraz priorytetów na poziomie miasta dotyczących typów projektów, które powinny być realizowane oraz wyboru nowych obszarów do rewitalizacji, na których miasto powinno koncentrować działania związane z rozwojem społeczno-gospodarczym.

Aktualizacja roczna, następować będzie do końca września każdego roku, co pozwoli w planowy sposób uwzględniać zmiany Programu w pracach nad budżetem miasta na kolejny rok.

Rozdział IV. Promocja Programu Rewitalizacji

Koordynator ds. Rewitalizacji:

- zapewnia wszystkim zainteresowanym możliwość uzyskania informacji na temat Programu poprzez podanie do publicznej wiadomości adresu e-mail oraz numeru linii telefonicznej, pod którymi udzielane są stosowne informacje;
- zapewnia zainteresowanym możliwość uzyskania ogólnych informacji na temat funduszy strukturalnych za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz telefonicznie. Podaje do publicznej wiadomości adres e-mail oraz numer linii telefonicznej, pod którymi można uzyskać stosowne informacje;
- zapewnia publikację, co najmniej w wersji elektronicznej, materiałów informacyjnych i promocyjnych dotyczących Programu, w szczególności: uchwały Rady Miasta Płocka, sprawozdania z realizacji programu, materiały informacyjne i promocyjne, wzory wniosków.

Wpisanie projektu do Programu Rewitalizacji jest tożsame z wyrażeniem zgody na publikowanie informacji o projekcie. Wskazane jest, aby podmiot realizujący projekt powiadamiał Koordynatora ds. Rewitalizacji o rozpoczęciu i zakończeniu realizacji projektu. Zaleca się, aby podmiot realizujący projekt dokumentował każdy etap realizacji projektu np. za pomocą zdjęć.

Instytucja Zarządzająca RPO WM odpowiedzialna jest za przeprowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych związanych z wykorzystywaniem funduszy strukturalnych. Działania informacyjne i promocyjne mają na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu wiedzy o możliwościach pozyskania wsparcia finansowego z funduszy Unii Europejskiej oraz stworzenie dobrego klimatu dla absorpcji pomocy strukturalnej w Polsce.

Wszyscy beneficjenci uzyskujący wsparcie ze środków funduszy strukturalnych są odpowiedzialni za informowanie społeczeństwa o otrzymanej pomocy zgodnie z zapisami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Rozdział V.

Wyniki badania opinii publicznej na temat Programu Rewitalizacji

Niniejsza aktualizacja Programu Rewitalizacji tworzona była przy współudziale partnerów społeczno-gospodarczych. Na zlecenie Gminy – Miasto Płock firma SMG/KRC Poland-Media S.A. przeprowadziła badanie z mieszkańcami Płocka na temat „Programu Rewitalizacji Miasta". Niniejszy rozdział zawiera najważniejsze wnioski z badania.

Nota metodologiczna:

- *Celem badania* było poznanie opinii mieszkańców Płocka na temat realizowanego Programu Rewitalizacji Miasta.
- *Respondentami* w badaniu były osoby indywidualne dobrane zgodnie ze strukturą badanej populacji – miasta Płocka
- *Technika* - badanie zrealizowane zostało metodą CATI (Computer Assisted Web Interviewing) w gospodarstwach domowych
- *Próba* losowa mieszkańców Płocka w wieku 18+, wielkość próby N=1000, telefony stacjonarne i komórkowe, stratyfikacja w próbie uwzględniała płeć, wiek, te same kryteria zostały uwzględnione przy ważeniu danych.
- *Czas realizacji* – badanie przeprowadzono w dniach 24-27 kwietnia 2009 r.

Wnioski generalne:

- Opinia mieszkańców Płocka w kwestii rewitalizacji Starówki jest prawie jednomyślna. Aż 96% mieszkańców Płocka uważa, że proces rewitalizacji Starówki powinien być kontynuowany. Nieco większe poparcie jest wśród kobiet niż mężczyzn (98% do 94%), a także wśród osób starszych – liczących 35 lat i więcej (98%) podczas gdy wśród osób młodych co dziesiąta osoba jest przeciwnego zdania.
- Podobnie respondenci wypowiadają się w kwestii prowadzenia działań rewitalizacyjnych na terenie osiedli mieszkaniowych. 92% badanych uważa, że powinny być one prowadzone. Jednak ważność tych działań w zestawieniu z innymi, szczegółowo wymienianymi, oceniana jest najniżej. Za bardzo ważne lub ważne uważa je 52% badanych.
- Najważniejszymi obszarami, które powinny być poddane modernizacji uznawane są: infrastruktura edukacyjna, obiekty zabytkowe oraz infrastruktura rekreacyjno-turystyczna.
- Mieszkańcy Płocka na ogół dobrze pamiętają, jakie działania rewitalizacyjne były do tej pory realizowane w mieście. Najczęściej wymieniają: budowę amfiteatru i remonty ulic: Tumska, Synagogalna, Kwiatka (95%), następnie renowację kamienic na Starówce (90%).

- Działania rewitalizacyjne oceniane są przez większość mieszkańców Płocka pozytywnie. 16% ocenia je bardzo dobrze a 70% - dobrze. Najlepsze oceny prace te uzyskały wśród mieszkańców domów wielorodzinnych: kamienic, bloków mieszkalnych.
- Nie zaobserwowano znaczących różnic w poszczególnych grupach demograficznych (płeć, wiek, wykształcenie), a także wśród osób z różnych lokalizacji i o różnych warunkach mieszkaniowych.